

ΕΚΚΛΗΣΙΑ

ΕΠΙΣΗΜΟΝ ΔΕΛΤΙΟΝ ΤΗΣ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

ΕΤΟΣ ΙΔ'

ΣΑΒΒΑΤΟΝ 23 ΜΑΪΟΥ 1936

ΑΡΙΘ. 21

ΤΟ ΜΥΣΤΗΡΙΟΝ ΤΗΣ ΘΕΟΓΝΩΣΙΑΣ..

Ἐν τῷ μέσῳ τῆς τρομερᾶς ἀγωνίας ἣτις συνέχει τὰς ψυχὰς τῶν ἀνθρώπων κατὰ τὴν περίοδον ταύτην τῶν δυσλύτων μεγάλων διειθνῶν δυσχερειῶν ἢ αὐριανῆ Κυριακῆ τῶν ἁγίων Πατέρων τῆς Α' Οἰκουμενικῆς Συνόδου καλεῖ εἰς μίαν μεταναστάσιμον φιλοσοφίαν, ἀπὸ τὴν ὁποίαν ἡ χριστιανικὴ ψυχὴ θὰ ἠδύνατο νὰ διαγνώσῃ τὴν κλεῖδα τῆς λύσεως τῶν σημερινῶν προβλημάτων καί, ἐπομένως, νὰ ἀποτινάξῃ τὸ συναίσθημα τῆς ἠτοπαθείας καὶ τῆς ἀπελπισίας καὶ νὰ ἀντλήσῃ θάρρος διὰ τὴν ζωὴν.

Ἡ μετὰ τὴν Ἀνάστασιν τοῦ Κυρίου μέχρι τῆς σήμερον ἐορτικὸς περίοδος ταύτην εἶχε τὴν ἔννοιαν, ὅτι ὁ ἐκ νεκρῶν ἀναστὰς Ἰησοῦς Χριστὸς εἶνε ὁ προεπηγγελμένος Μεσσίας—Σωτὴρ τῆς ἀνθρωπότητος, ὁ ἐν ᾧ καὶ δι' οὗ ἀπεκαλύφθη εἰς αὐτὴν αὐτὸς ὁ ἀληθινὸς Θεός, τὸ δεύτερον πρόσωπον τῆς Ἀγ. Τριάδος, ὁ Υἱὸς τοῦ Θεοῦ, ὁ Θεός. Τοῦτο ἐπιστώθη ἐπανειλημμένως ἀπὸ τῆς ὁμολογίας τοῦ δυσπίστου Θωμᾶ, διὰ τῶν θαυμάτων τῶν γενομένων εἰς τὸν παράλυτον καὶ τὸν τυφλόν, δι' αὐτῆς τῆς αὐθομολογίας τοῦ Χριστοῦ πρὸς τὴν σαμαρείτιδα καί, τέλος, διὰ τῆς εἰς τοὺς οὐρανοὺς ἀναλήψεως τοῦ Κυρίου. Τὴν ἀλήθειαν ταύτην ἤλθε νὰ κυρώσῃ κατὰ τὸν πανηγυρικώτερον τρόπον ὡς κοινὴν καὶ ἀκράδαντον τῆς χριστιανωσύνης συνείδησιν ὁ ἐν Νικαίᾳ τὸ πρῶτον συνελθὼν χορὸς τῶν ἁγίων Πατέρων, ὁμοφώνως δογματίσας μίαν οὐσίαν καὶ φύσιν Πατρὸς καὶ Υἱοῦ καὶ Πνεύματος ἁγίου, οὕτω δὲ τρανῶς παραδοὺς τῇ Ἐκκλησίᾳ τὸ μέγα «μυστήριον τῆς θεογνωσίας», ὡς ψάλλεται αὖριον.

Ἡ ἐορτὴ αὕτη ὑπομνησκει εἰς ἡμᾶς δύο οὐσιώδεις ἀληθείας· πρῶτον, πόσον μεγάλη εἶνε ἡ σημασία τοῦ σώματος τῶν ἐπισκόπων, τῶν

διαδόχων τῶν ἀποστόλων, ἔνεκα τῆς κρισίμου ἀποστολῆς των, ἐφ' ὅσον ἐτάχθησαν ἄγρυπνοι φύλακες τῆς θείας ἀληθείας καὶ προνοηταὶ τοῦ ἐμπεπιστευμένου εἰς αὐτοὺς ποιμνίου, ἐν μέσῳ τοῦ ὁποίου εἰσέρχονται «λύκοι βαρεῖς», ὡς εἶπεν ὁ ἀπόστολος πρὸς τὴν σύναξιν τῶν πρεσβυτέρων τῆς Ἐφέσου, καὶ ἀνίστανται ἄνδρες «λαλοῦντες διεστραμμένα τοῦ ἀποσπᾶν τοὺς μαθητὰς ὀπίσω αὐτῶν»· καὶ δεύτερον, ὅτι τὸ παραδοθὲν ὑπὸ τῶν ἁγίων Πατέρων εἰς τὴν Ἐκκλησίαν «μυστήριον τῆς θεογνωσίας» ἀποτελεῖ τὴν κλεῖδα τῆς λύσεως τοῦ ὅλου προβλήματος τῆς ζωῆς, τὴν οὐσίαν καὶ τὸ πλήρωμα τῆς χριστιανικῆς κοσμοθεωρίας, τὸ θάρρος τῶν ψυχῶν ἀπέναντι καὶ τῶν μᾶλλον ἀδιεξιτήτων δοκιμασιῶν.

Τὸ μυστήριον τῆς χριστιανικῆς ταύτης θεογνωσίας ἐγκεῖται εἰς τὴν διὰ τῆς Ἀναστάσεως ὀριστικῶς καὶ ἀπολύτως τεκμηριωθεῖσαν θεότητα τοῦ σταυρωθέντος Χριστοῦ, εἰς τὸ διὰ τῆς ἐσχάτης ταπεινώσεως καὶ τῆς ὑψίστης δοκιμασίας «νίκος» αὐτοῦ κατὰ τοῦ μεγίστου τῶν κακῶν, τοῦ θανάτου. Ὁ Θεὸς ἐλύτρωσε τὸν κόσμον νικήσας τὸ κακὸν διὰ τῆς ταπεινώσεως. Κατ' αὐτοῦ ἐξεστράτευσε σύμπασα ἢ κακία, ἀκριβῶς δ' ὅταν αὕτη ἐφθασε μέχρι αἵματος, μέχρι τοῦ σταυροῦ, δι' οὗ ἐφαίνετο κατὰ κράτος νικῶσα, τότε ἀκριβῶς ἐξέλαμψε τὸ κατ' αὐτῆς νίκος, καὶ ἀντὶ ὁ Σταυρὸς ν' ἀποβῆ τῆς ἡττῆς τὸ σύμβολον, ἢ Ἐκκλησία ὑψωσεν αὐτὸν ὡς σύμβολον τοῦ θριάμβου. Ἐντεῦθεν ἡ χριστιανικὴ θρησκεία εἶνε ἡ μόνη μεταξὺ τῶν θρησκειῶν οὐ μόνον μὴ ὀπισθοχωροῦσα ἐνώπιον τοῦ προβλήματος τοῦ πόνου καὶ τῆς δοκιμασίας, ἀλλὰ καὶ κατέχουσα τὸ μυστήριον τῆς κατ' αὐτῶν νίκης, μεταβάλλουσα τὸν πόνον εἰς νίκης ὄργανον. Διότι τὸ νίκος τοῦ Κυρίου εἶνε θρίαμβος διὰ τῆς δοκιμασίας ἐπιτευχθεῖς.

Ἐντεῦθεν ὁ χριστιανὸς πορίζεται τὴν πεποίθησιν ὅτι, δι' αὐτόν, οὐδεμία ἐναντία δύναμις τῷ εἶνε ἀκατανίκητος. Ὁ Χριστιανισμὸς εἶνε εὐαγγέλιον τῆς Ἀναστάσεως. Ἐκ τοῦ εὐαγγελίου τούτου ἀπὸ τῶν πρώτων χριστιανικῶν χρόνων μέχρι τοῦ νῦν οἱ χριστιανοὶ ἠρῶσθησαν τὴν δύναμιν καὶ τὸν ἠρωϊσμὸν νὰ ἀντεπεξέρχωνται νικηφόρως κατὰ πάσης ἐναντιότητος ὁποιασδήποτε ἐκτάσεως, δυνάμεως καὶ μορφῆς, ἢ διδόσις δὲ τῆς χριστιανικῆς θρησκείας καὶ τὸ κράτος αὐτῆς παρὰ τοὺς ἀδιαλείπτους, συστηματικούς καὶ τραχεῖς ὑλικούς καὶ πνευματικούς διωγμούς μαρτυροῦν ὅτι τὸ ἀπὸ τῆς Ἀναστάσεως νίκος ἀποτελεῖ τὴν πηγὴν τῆς ἀκαταλύτου ἰσχύος τῆς καὶ τοῦ πάντοτε ἀκμαίου τῆς θάρρους.

Σήμερον, εἴπερ ποτ' ἄλλοτε, συνέχει τὴν ἀνθρωπίνην ψυχὴν ἀγωνία βαθεῖα διότι αἱ καιρικαὶ περιστάσεις ὑψωσαν πρὸ αὐτῆς προβλήματα ὀδυνηρά, ὅποια τὰ τῆς εἰρήνης καὶ τοῦ πολέμου, τῆς ἀνεργίας καὶ τῆς ἐνδεΐας, τῶν φυλῶν καὶ τῶν τάξεων. Ἄλλ' ὁ χριστιανικὸς κόσμος ὀφείλει νὰ μὴ λησμονῇ, ὅτι διὰ τὸν νικήσαντα τὸν θάνατον Κύριον δὲν ὑπάρχουν προβλήματα, ἀλλὰ μόνον λύσεις. Λιὰ τὸν ἀναστάντα ἐκ νεκρῶν Ἰησοῦν Χριστόν, τοῦ ὁποίου τὸ μυστήριον τῆς θεογνωσίας παρέδωκαν εἰς τὰς χριστιανικὰς γενεὰς οἱ θεῖοι Πατέρες τῆς Νικαίας, πάντα τὰ σχετιζόμενα πρὸς τὴν ζωὴν καὶ τὸν πλανήτην μας προβλήματα λύονται ἐν τῇ νίκῃ Ἐκείνου, ὅστις ἀναληφθεὶς εἰς τοὺς οὐρανοὺς, καθέζεται ἐκ δεξιῶν τῆς Δυνάμεως, τοῦ Κυρίου πάσης ζωῆς.

ΕΥΑΓΓΕΛΙΚΑΙ ΑΛΗΘΕΙΑΙ

Ἰωάνν. 17, 1—13

Ἐποδείγματα βίου καταλείπων εἰς τὸν κόσμον τοῦτον ὁ γλυκύτατος Ἰησοῦς καθ' ὅλην τὴν ἐπίγειον αὐτοῦ ζωὴν καὶ διὰ πάσης εὐκαιρίας, ἔδειξε ποῖα εἶναι ἢ θέσις τῆς προσευχῆς ἐν τῷ πλαισίῳ τῆς ὑγιαίνουσας θρησκευτικῆς καὶ ἠθικῆς βιοτῆς. Ἄλλ' ἀνατείνων πρὸς τὰ Ἄνω τὸ βλέμμα κατὰ τὰς κρίσεις ἐκείνας τελευταίας του στιγμῆς διεβεβαίωσε μὲ τὸν κατηγορηματικώτερον τρόπον τὸν ταλαίπωρον ἄνθρωπον, ὅτι εἰς τὰς θλιβεράς περιπτώσεις, καὶ εἰς τὴν ἐσχάτην ἀγωνίαν, δὲν ὑπάρχει διὰ τὴν πονοῦσαν ψυχὴν καταφύγιον ἀσφαλέστερον ἀπὸ τὴν προσευχὴν. Καὶ πράγματι, ποῦ εἶναι δυνατὸν νὰ εὐρωμεν παρηγορίαν, ψυχικὴν ἐνίσχυσιν περισσώτερον παρὰ εἰς τὸν Θεόν; Οὐχὶ λοιπὸν ἀσκόπως συνίστα ὁ μακάριος Παῦλος καὶ συνιστᾷ: «ἀδιαλείπτως προσεύχεσθε».

Ἄνευ τῆς προσευχῆς δὲν εἶναι νοητὴ ὑγιὲς θρησκευτικὴ καὶ ἠθικὴ ζωὴ.

Ἡ μακρὰ προσευχὴ ὑπὲρ τῶν ἁγίων αὐτοῦ Ἀποστόλων, τὴν στιγμὴν, καθ' ἣν βαδίζει πρὸς τὸ μαρτύριον, ἐπίσης δὲ καὶ ὑπὲρ τῶν χριστιανῶν τῶν μελλόντων αἰώνων, ἔρχεται ὁμοίως νὰ ἀποκαλύψῃ τὴν ἔκτασιν, τὴν ὁποίαν ὀφείλει νὰ λαμβάνῃ ἡ χριστιανοπρεπὴς προσευχὴ. Τοῦτο καὶ ἐφαρμόζει ἡ Ὀρθόδοξος Μήτηρ ἡμῶν Ἐκκλησία εὐχομένη πάντοτε ὑπὲρ τοῦ σύμπαντος κόσμου. Ἄλλ' ὡς ἐκ τοῦ παραδείγματός τοῦ Κυρίου ἐξάγεται, ἡ ὑποχρέωσις τῆς ὑπὲρ τῶν ἀδελφῶν προσευχῆς, ὑπὲρ ὅλου τοῦ κόσμου, εἶναι ἀπαίτησις χριστιανικῆς τελειότητος, ἥτις εἰς οὐδὲν ἄλλο συνίσταται, εἰμὴ εἰς τὴν ἀπαρέγκλιτον μίμῃσιν τοῦ Σωτῆρος ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ. Εἶναι ἀληθὲς ὅτι ὁ Κύριος προσεύχεται ἐν τῇ προσευχῇ ἐκείνῃ τῆς ἀγωνίας, τῇ ἐπικληθείσῃ Ἀρχιεραικῇ προσευχῇ, πρῶτον ὑπὲρ ἑαυτοῦ. Ἄλλὰ καὶ τότε δὲν ζητεῖ τίποτε ἄλλο, παρὰ ἡ δόξα, τὴν ὁποίαν θὰ δώσῃ εἰς Αὐτὸν ὁ Πατήρ, δόξα, τὴν ὁποίαν εἶπε «πρὸ τοῦ τὸν κόσμον εἶναι» παρ' Αὐτῷ, νὰ εἶναι τὸ κίνητρον τοῦ ἐνδιαφέροντος τῶν ἀνθρώπων ὑπὲρ τῆς σωτηρίας τῶν, ὑπὲρ τῆς βασιλείας τοῦ Θεοῦ μεταξὺ αὐτῶν: «Δόξασόν Σου τὸν υἱόν, ἵνα καὶ ὁ υἱὸς Σου δοξάσῃ Σε». Ὑπὸ τὸ πρίσμα τοῦτο, πόσον δισφωτίζεται ἡ ἄλλη ἐκείνη πρὸς τοὺς μαθητὰς τοῦ Σωτῆρος ἔκκλησις αὐτοῦ, «οὕτω λαμψάτω τὸ φῶς ὑμῶν ἔμπροσθεν τῶν ἀνθρώπων, ὅπως ἴδωσιν ὑμῶν τὰ καλὰ ἔργα καὶ δοξάσωσι τὸν Πατέρα ὑμῶν τὸν ἐν τοῖς οὐρανοῖς». Ἡ δόξα τοῦ Θεοῦ εἶναι διὰ τὸν χριστιανὸν ὁ ὑψατος ὀραματισμὸς. Οἱ Ἅγιοι Πατέρες, οἱ τὸν βίον ὁσίως ἢ μαρτυρικῶς τελειώσαντες, τοῦτο εἶχον σημαίαν ζωῆς καὶ δόξασος. Ἦτο ἄγνωστος εἰς ἐκείνους ἡ δόξα τοῦ ἐγὼ καὶ ἡ δόξα τοῦ κόσμου.

Στόχος οὐχὶ τόσον ἄκοπος, οὐχὶ τόσον ἀκίνδυνος, ἡ δόξα τοῦ Θεοῦ ἐν μέσῃ κοινωνίᾳ, ὡς εἶπεν ὁ Σωτὴρ ἄλλοτε, «μοιχαλίδι καὶ ἀμαρτωλῷ». Ὁ Θεάνθρωπος Ἰησοῦς δὲν βλέπει οὐδαμῶν ἄλλαχού τὸν κίνδυνον διὰ τὴν συνέχισιν τοῦ σωτηριώδους ἔργου του ἐπὶ τῆς γῆς καὶ τὴν πρόδοον αὐτοῦ, παρὰ εἰς τὴν διχογνωμίαν καὶ τὴν διάσπασιν τῶν συνεργατῶν καὶ μαθητῶν αὐτοῦ. Διὰ τοῦτο, μετὰ τῆς θέσεως καὶ ἐπιμονῆς παρακαλεῖ τὸν Οὐράνιον Πατέρα νὰ φυλάξῃ αὐτοὺς «ἐν τῷ συνδέσμῳ τῆς εἰρήνης», ἐν τῷ πνεύματι τῷ ἀδελφικῷ, ἐν τῇ συναισθήσει τῶν κοινῶν ὑποχρεώσεων καὶ εὐθυνῶν, ἐν πλήρει πρὸς ἀλλήλους καὶ πρὸς τὸ μέγα ἰδεώδες τοῦ χριστιανισμοῦ ἀρμονία ἐν τε τῷ βίῳ καὶ ἐν τῇ δράσει. Εὐχεται ὁ Σωτὴρ τοιοῦτον πρὸς ἀλλήλους σύνδεσμον εἰς τοὺς συνεργάτας αὐτοῦ μαθητὰς, ὥστε, αὐτὸ τοῦτο, νὰ ἀποτελῶσι σῶμα ἓν καὶ μίαν ψυχὴν. «Πάντες ἄγε, τήρησον αὐτοὺς ἐν τῷ ὀνόματί Σου... ἵνα ὦσιν ἐν, καθὼς ἡμεῖς». Ἄλλ' αἱ ἀνθρώπινοι βλέψεις, δίκην ζιζανίων ἐν τῷ ἀμπελῶνι τοῦ Κυρίου, ἠμπόδισαν, ὡς μὴ ὄφελε, νὰ πραγματοποιηθῇ ἡ εὐχὴ αὕτη τοῦ Κυρίου καὶ εἰς τοὺς διαδεχθέντας τοὺς Ἀποστόλους, ὡς πλήρως καὶ τελείως ἐπραγματοποιήθη ὑπὸ ἐκείνων. Τὰ συμπεράσματα εὐνόητα.

Κ.

Ο ΛΟΓΟΣ ΤΗΣ ΕΝΣΑΡΚΩΣΕΩΣ.

Α'

Ἐν σχέσει πρὸς τὴν θείαν Ἐνσάρκωσιν προβάλλεται πρὸς ἐξέτασιν ἕν σπουδαῖον σημεῖον: ἐάν αὕτη πράγματι ἦνε γεγονός, ἀποτελεῖ ἀναντιρρήτως τὸ σπουδαιότερον γεγονός τῆς ἱστορίας τοῦ κόσμου· καὶ ἐρωτᾷται ποῖος ἀρά γε ὁ ἀποχρῶν αὐτῆς λόγος; Ὁ Θεὸς οὐδὲν β-βαίως ποιεῖ ἄνευ ἐλατηρίων ποῖον, ἐπομένως, ἡδύνατο νὰ ἦνε τὸ ἐλατήριον τῆς ἐνσαρκώσεως; Ὡς ἐλατήριον αὐτῆς φέρεται ὅ,τι ἀποτελεῖ αὐτὴν τοῦ Χριστιανισμοῦ τὴν βᾶσιν, ἤτοι ἡ πρὸς τὸν ἄνθρωπον ἀγάπη τοῦ Θεοῦ, ἣτις ἔχει ὡς συνέπειαν φυσικὴν τὴν πρὸς τὸν Θεὸν ἀγάπην τοῦ ἀνθρώπου. Εἶνε ἀρά γε τοῦτο ἀπίστευτον ἢ ἀπίθανον;

Ἡ ἀπάντησις εἶνε ἀρνητικὴ, διὰ τοὺς ἐξῆς λόγους. Πρῶτον, ὁ Θεός, ὡς εἶδομεν ἤδη, εἶνε ὄν προσωπικὸν καὶ ἠθικόν, μερικῶν περὶ τῆς εὐημερίας πάντων τῶν δημιουργημάτων του, μάλιστα δὲ τοῦ ἀνθρώπου. Ἡ μέριμνα αὕτη, ἕνεκα τῆς ἀτελείας τῆς ἀνθρωπίνης γλώσσης, δύναται νὰ χαρακτηρισθῇ ὡς ἀγάπη τοῦ Θεοῦ πρὸς τὸν ἄνθρωπον, ἐφ' ὅσον μία ἀνεδιωκτὴς ἀγάπη πρὸς ἄλλον δὲν δύναται νὰ ἐκληφθῇ ὡς ἀναξία νὰ ἀποδοθῇ εἰς τὸν Θεόν. Ἐξ ἄλλου, καὶ ὁ ἄνθρωπος εἶνε ὄν προσωπικὸν καὶ ἠθικόν, ἱκανὸν νὰ ἀγαπᾷ τὸν Θεὸν ὅσον δύναται. Εἰς τοῦτο δὲ δέον νὰ προστεθῇ καὶ τὸ ὅτι ὁ ἄνθρωπος, ἢ, τοῦλάχιστον, τινὲς τῶν ἀνθρώπων δὲν φαίνονται νὰ ἦνε ὅλως ἀνάξιοι τῆς ἀγάπης τοῦ Θεοῦ, δὲν γνωρίζομεν δὲ καὶ ἄλλα ὄντα περισσότερον ἄξια αὐτῆς.

Δεύτερον, ἐάν ληφθῇ ὑπ' ὄψιν ἡ ὁμολογουμένη μεταξὺ Θεοῦ καὶ ἀνθρώπου ὁμοιότης, δὲν εἶνε ὅλως ἀπροσδιόνυστος ἢ ἀναλογία τῆς ἀγάπης τῶν γονέων πρὸς τὰ τέκνα των. Ἀπ' ἐναντίας, ἡ τοιαύτη ἀναλογία εἶνε εἰδικῶς κατάλληλος, ἐφ' ὅσον πρόκειται περὶ σχέσεως μεταξὺ δύο προσωπικῶν καὶ ἠθικῶν ὄντων, ὧν τὸ μὲν εἶνε ὁ γενέτης τοῦ δέ. Οἱ δὲ ἀνθρώπινοι γονεῖς συχνὰ ἀγαποῦν σφόδρα τὰ τέκνα των, ἐνίοτε δὲ καὶ ἀποθνήσκουσι διὰ αὐτῶν· κατὰ κανόνα δὲ οἱ καλλίτεροι γονεῖς εἶνε οἱ περισσότερον ἀγαπῶντες τὰ τέκνα των παρὰ τὸ ὅτι ταῦτα κάμνουν πολλά σφάλματα. Εἶνε, λοιπόν, ἀρά γε ἀπίθανον τὸ ὅτι ὁ δημιουργὸς εἴμπορεῖ ἐπ' ἴσης νὰ ἀγαπᾷ τὰ τέκνα του καὶ ὅτι ἡ ἀνθρωπίνη ἀγάπη ἀποτελεῖ μίαν ἔνδειξιν τοῦ ὅτι ὁ ἄνθρωπος ἐποιήθη κατ' εἰκόνα Θεοῦ;

Δεκτοῦ ὅμως γενομένου ὅτι ὁ Θεὸς ἀγαπᾷ τὸν ἄνθρωπον, δὲν ἔχομεν τρόπον νὰ ἐκτιμήσωμεν τὴν ἔκτασιν αὐτῆς τῆς ἀγάπης. Ἐν τούτοις, συγκρίνοντες τὰς ἄλλας ιδιότητας τοῦ Θεοῦ, ὁποῖαι ἡ σοφία αὐτοῦ καὶ ἡ δύναμις, θὰ ἡδυνάμεθα νὰ συμπεράνωμεν ὅτι ἡ ἀγάπη τοῦ Θεοῦ εἶνε ἀπείρως μεγαλειότερα οὐσιαστικῶς ἀνθρωπίνης ἀγάπης· τόσον μεγάλη, πράγματι, ὥστε ὁ Θεὸς θὰ προέβαινε μέχρι· θυσίας διὰ νὰ κερδήσῃ τὸ ἀντικείμενον τῆς ἀγάπης του διὰ νὰ τῷ ἀνταποδοθῇ αὕτη ἀμοιβαίως. Δὲν θὰ ἡδύνατο, λοιπόν, ἡ πρὸς τὸν ἄνθρωπον ἀγάπη νὰ ὠθήσῃ τὸν Θεὸν νὰ γείνη ἄνθρωπος, ὥστε νὰ κερδήσῃ εὐκολότερον τὴν ἀγάπην του;

Δὲν πρέπει δ' ἐπὶ τούτοις νὰ λησμονηθῇ ὅτι ἡ

ἀγάπη τοῦ ἀνθρώπου εἶνε ἐλευθέρη, ὅπως καὶ ἡ βούλησις του. Καταναγκαστικὴ ἀγάπη ἐν αὐτῇ τῇ φύσει τῶν πραγμάτων εἶνε ἀδύνατος. Ὁ Θεός, λοιπόν, δὲν δύναται νὰ ἐξαναγκάσῃ τὸν ἄνθρωπον νὰ τὸν ἀγαπᾷ· δύναται μόνον νὰ τὸν ὀδηγήσῃ πρὸς τοῦτο· πῶς δὲ καλλίτερον θὰ τὸ ἔκαμνε παρὰ διὰ τῆς ἐνσαρκώσεως; Διότι θὰ κατεδείκνυε διὰ τοῦ καλλιτέρου δυνατοῦ τρόπου ὅτι ἡ ἀγάπη τοῦ Θεοῦ εἶνε αἰτιοθνησιαζομένη ἀγάπη, ἢ ὁποῖα εἶνε ἡ ὑψίστη μορφή τῆς ἀγάπης. Διότι, ἄλλως, ἐάν δηλ. ἡ ἀγάπη τοῦ Θεοῦ δὲν «ἐστοιχίξεν» εἰς αὐτὸν τίποτε, θὰ ἦτο ἀπὸ τῆς ἐπόψεως ταύτης κατωτέρα τῆς ἀγάπης πολλῶν ἀνθρώπων. Ἐάν ὅμως ἡ ἀγάπη τοῦ Θεοῦ ἐνέχει ἐν ἑαυτῇ τὴν αὐτοθυσίαν, ἐάν ὀδηγῇ εἰς τὸν Γολγοθᾶν, ἀσφαλῶς εἶνε ἡ ὑψίστη δυνατὴ μορφή τῆς ἀγάπης. Βλέπομεν δέ, ὅτι τὰ ιδιώματα τοῦ Θεοῦ εἶνε ὅλα, οὕτως εἰπεῖν, τοῦ αὐτοῦ βαθμοῦ: καὶ ἡ ἀγαθότης του ὑπερβαίνει ἀπείρως τὴν ἀνθρωπίνην ἀγαθότητα, καὶ ἡ κυβερνώσα τὸ σύμπαν δύναμις του εἶνε ἀνωτέρα πάσης ἀνθρωπίνης δυνάμεως, καὶ ἡ σοφία του ἡ προσχεδιάσασα τὴν ὅλην δημιουργίαν ὑπερβαίνει πᾶσαν ἀνθρωπίνην σοφίαν. Ἐντεῦθεν ἔπεται ὅτι, καὶ ἂν μεθ' ὅλα ταῦτα ἡ Ἐνσάρκωσις παρουσιάζεται ὡς ἀσύλληπτος, τοῦτο προκύπτει ἐκ τοῦ ὅτι ἡ ἀγάπη τοῦ Θεοῦ εἶνε, ὅπως καὶ τὰ λοιπὰ ιδιώματά του, ἀνυπολογίστως μεγαλειότερα πάσης ἄλλης πού θὰ ἡδυνάμεθα νὰ φαντασθῶμεν. Μία δὲ τοιαύτη αὐτοθυσιαζομένη ἀγάπη εἶνε ἡ μᾶλλον προκαλοῦσα ἀμοιβαιότητα, ὡς τοῦτο ἀποδεικνύει αὐτῇ ἡ πείρα. Ἡ ἐν τῇ ζωῇ τοῦ Χριστοῦ, εἰ δὲ περισσότερον ἢ ἐν τῷ θανάτῳ του ἐπιδειχθεῖσα συγκαταβατικὴ ἀγάπη, ἀποτελεῖ ἐν ἰσχυρότατον ἐλατήριον ἀνταγάπης ὅπερ, ἅταξ πραγματοποιηθέν, πάντοτε ἀπεδείχθη ἀκατανίκητον.

Ἄλλ' ἔτι πλέον. Ἡ Ἐνσάρκωσις οὐ μόνον παρέχει τὸ ἰσχυρότερον δυνατὸν ἐλατήριον τῆς πρὸς τὸν Θεὸν ἀγάπης τοῦ ἀνθρώπου, ἀλλὰ καὶ ἱκανοῖ αὐτὸν εἰς αὐτὴν ὡς οὐδὲν ἄλλο. Ὁ ἄνθρωπος, ὡς γνωστόν, σφόδρα ποθεῖ μέσον τι νὰ ἔλθῃ εἰς σχέσιν, εἰς ἐπικοινωνίαν πρὸς τὸν δημιουργόν του, ἀλλὰ τῷ εἶνε ἀδύνατον νὰ τὸ ἐπιτύχῃ, διότι ἡ χωρίζουσα τὸν δημιουργὸν ἀπὸ τὸν δημιουργημά του ἄβυσσος εἶνε ἄπειρος, εἶνε δὲ ἀδύνατον νὰ γεφυρωθῇ ὑπὸ τοῦ ἀνθρώπου, ἀλλ' οὐδὲ ὑπὸ ἀγγέλου, ἢ ἄλλου μεσάζοντος οἰουδήποτε. Διότι μία γέφυρα πρέπει κατ' ἀνάγκην νὰ στηριχθῇ ἐπ' ἀμφοτέρων τῶν μερῶν· ἐάν, λοιπόν, ἐν γένει δέον νὰ ἐπέλθῃ γεφύρωσις, αὕτη δύναται νὰ ἐπιτευχθῇ μόνον δι' ἐνός, ὅστις εἶνε τὸ συναμφοτέρον: Θεὸς ἅμα καὶ Ἄνθρωπος. Κατ' αὐτὸν τὸν τρόπον ἡ Ἐνσάρκωσις πλησιάζει τὸν Θεὸν πρὸς τὸν ἄνθρωπον οὕτως, ὥστε ὁ τελευταῖος ὡς ἀντικείμενον τῆς ἀγάπης του νὰ μὴ ἔχῃ ἐν ὄν ἀφηρημένον καὶ ἀόρατον, ἀλλ' ἐν ὄρισμένον Πρόσωπον, τοῦ ὁποῖου νὰ δύναται νὰ ἐκτιμήσῃ τὸν χαρακτήρα καὶ τοῦ ὁποῖου τὸ παράδειγμα νὰ εἰμφορῇ μέχρι τινὸς νὰ ἀκολουθήσῃ. Ἄλλαις λέξεσιν, ἡ Ἐνσάρκωσις παρέχει εἰς τὸν ἄνθρωπον ἐν ὄν ἄξιον τῆς ἀγάπης καὶ τῆς ἀφοσιώσεώς του, τὸ ὁποῖον νὰ δύναται καὶ νὰ ἐννοήσῃ καὶ νὰ μιμηθῇ. Τοιοῦτοτρόπως εἴμπορεῖ νὰ καταστῇ ἐν ἀκόμῃ ἀληθεστερῶς ἐννοία τέκνον τοῦ

Θεοῦ, ἢ, διὰ τὴν χρησιμοποίησιν κοινοτέρων ἔκφρασις, ὁ Θεὸς ἐγένετο ἄνθρωπος διὰ τὴν δυνατήν ὁ ἄνθρωπος τὴν ὁμοίωσιν πρὸς τὸν Θεὸν ὅσον τῷ εἶναι δυνατόν. (W. T.).

Η ΟΡΘΟΔΟΞΟΣ ΚΑΘΟΛΙΚΗ ΚΑΙ ΑΠΟΣΤΟΛΙΚΗ ΕΚΚΛΗΣΙΑ ΤΗΣ ΑΝΑΤΟΛΗΣ

E. R. SEEBERG

Β' λατρεία.

Ἡ λατρεία εἶναι ἡ ἰσχυρότερα ἔκφρασις τοῦ δόγματος ἐν τῇ Ὁρθόδοξῳ Ἐκκλησίᾳ. Δύναται δέ τις νὰ χαρακτηρίσῃ τὸν Ὁρθόδοξον Χριστιανισμόν ὡς τὴν ἐπὶ χριστιανικῆς βάσεως θρησκείαν τῆς λατρείας. Ὁ Χριστιανισμὸς οὗτος δὲν βασίζεται ἐπὶ τῆς κοσμοθεωρίας, τοῦ νοήματος τῆς ζωῆς ἢ τῆς δραστηριότητος, ἀλλὰ ζῆ ἐν τῷ συναισθήματι καὶ ἐν τῇ διαθέσει. Δηλ. τὸ ὀρθόδοξον δόγμα φανεροῦται ἐν τῷ αἰσθηματικῷ καὶ ἐν τῇ εὐλαβείᾳ τῆς λατρείας.

Ἡ ἰδέα, ἣτις κεῖται ὡς βᾶσις ὅλης τῆς λατρείας, εἶναι ὅτι ὁ Χριστὸς κατήγαγε τὴν νίκην τῆς Ζωῆς ἐναντίον τοῦ θανάτου. Ὁ Χριστὸς ἐνίκησε τὸν θάνατον καὶ φέρει τὴν ζωὴν. Ἐνεκεν τούτου τὸ κέντρον τῆς λατρείας ταύτης εἶναι ἡ ἀνάστασις, τὸ Πάσχα. Διὰ τῆς ἀναστάσεως ἡ ζωὴ διασπᾷ τὸν θάνατον καὶ ἐντίθεται ὁ σπὸρος τῆς ἀθανασίας ἐν αὐτῇ. Διὰ τῆς ἀναστάσεως ἡ σὰρξ, ὁ αἰσθητὸς κόσμος, ἡ φύσις μετεμορφώθη. ἔξηυγενίσθη, καὶ τὸ σῶμα δὲν εἶναι πλέον ἢ εἰρκτὴ τῆς ψυχῆς, ἀλλ' ὁ ναὸς τοῦ ἁγίου Πνεύματος. Καὶ τὸ σῶμα θὰ ἐξαφανισθῇ καὶ νέον σῶμα θὰ προέλθῃ. Ἀπολύτρωσις καὶ τοῦ σώματος εἶναι ἡ κορωνὴ ἐκείνων, τὰ ὅποια ἡ λατρεία αὕτη τονίζει.

Ὡς καὶ ἡ ὑπόλοιπος λατρεία, τοιουτοτρόπως καὶ ἡ λειτουργία, ἣτις εἶναι ἀνεξάντλητος καὶ τῆς ὁποίας πᾶσαι αἱ λεπτομέρειαι δύνανται νὰ ἐξηγηθῶσιν ἀλληγορικῶς, ἀποσκοπεῖ εἰς τὸ νὰ μεταμορφωθῇ ἡ καθ' ἡμέραν ζωὴ διὰ τῆς Ἐκκλησίας. Ὁ ἄνθρωπος δὲν πρέπει νὰ ἐξαφανισθῇ, ἀλλὰ νὰ μεταβληθῇ, παραμένων ἐλεύθερος, ἀλλὰ καὶ συνδεδεμένος συγχρόνως μετὰ τῆς ἐν αὐτῷ ἐνεργοῦσης θείας χάριτος. Ὁ σκοπὸς δὲν εἶναι ἐνταῦθα, ὡς ἐν τῷ Καθολικισμῷ, ἡ διαπαιδαγώγησις καὶ κατήχησις, ἀλλὰ ἡ μυστικὴ ἔνωσις τῆς ψυχῆς μετὰ τοῦ Θεοῦ, δηλ. ἡ ἐπὶ τῆς καρδίας καὶ οὐχὶ ἐπὶ τοῦ νοῦ τοῦ ἀνθρώπου ἐπενέργεια. Ἐξαγιασμός τοῦ ἔγκοσμου, μεταμόρφωσις τοῦ καθ' ἡμέραν εἶναι ὁ σκοπὸς τῆς λατρείας. Δὲν ἀποβλέπει δὲ μόνον εἰς τὸ ἄτομον, ἀλλὰ εἰς τὸν ἁρμονικὸν ὀργανισμόν τῆς Ἐκκλησίας, ὅπου πᾶν ἄτομον προσλαμβάνεται ὡς μέλος μετὰ τῶν ἄλλων πολλῶν μελῶν. Διὰ τῆς ἀγάπης ἔρχεται καὶ ὁ Χριστὸς πρὸς τοὺς ἰδικούς του, διὰ τῆς ὁποίας οἱ πολλοὶ ἐνοῦνται μετὰ τοῦ ἐνὸς σώματος αὐτοῦ. Καὶ ἐνταῦθα πρέπει νὰ ἀναχωρήσῃ τις ἀπὸ τῆς περὶ ἐνανθρωπήσεως τοῦ Θεοῦ καὶ περὶ τῆς θεοποιήσεως τοῦ ἀνθρώπου ἰδέας διὰ τὴν ἐννοήσιν τὴν βασιυτάτην ἐννοίαν τῆς ὀρθόδοξου λειτουργίας.

Ἐν τῇ λατρείᾳ ταύτῃ τὸ πᾶν ἔχει συμβολισμόν τινα, ἢ δὲ λειτουργία εἶναι τὸ μέγα δρᾶμα τῆς ζωῆς τοῦ Ἰησοῦ. Ὁ μετέχων εἰς τὴν λειτουργίαν ταύτην συμμετέχει εἰς τὴν πίστιν τῆς Ἐκκλησίας. Θὰ ἰδύνατο

τις νὰ χαρακτηρίσῃ τὴν ὀρθόδοξον λειτουργίαν ὡς τὴν πλαστικὴν ἀναπαράστασιν τῆς χριστιανικῆς πίστεως. Δι' εἰκόνων καὶ παραβολῶν ἀπεικονίζεται ἐν τοῖς ἐπιγείοις τὸ Αἰώνιον. Τὸ θεμελιώδες ἐν τῇ λειτουργίᾳ εἶναι ἡ εὐχαριστία καὶ οὐχὶ τὸ κήρυγμα.

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΩΝ ΣΤΗΛΗ

Ἡ ἐθνικὴ παράδοσις.

Τὴν ἀπὸ τοῦ βήματος τῆς ἑλληνικῆς Ἀκαδημίας ἱκανοποίησιν τοῦ δημοσίου αἰσθηματος, τῆς ὁποίας οὐχὶ ἀπαξ ἐγένετο ἐρμηνεὺς ἢ «Ἐκκλησία», παρέχει ἀφορμὴν καὶ πάλιν νὰ σημειώσωμεν ὁ ἀξιοπρόσεκτος λόγος, ὃν εἶπει ὁ νέος ἀκαδημαϊκὸς κ. Σπύρος Μελάς κατὰ τὴν ἐπίσημον αὐτοῦ ἐν τῇ Ἀκαδημίᾳ δεξιῶσιν τῆς παρελθούσης ἐβδομάδος. Ὁ ἐπιφανὴς λογοτέχνης, ὁμιλήσας «περὶ ἐθνισμοῦ ἢ διεθνισμοῦ εἰς τὴν πνευματικὴν ἡμῶν κίνησιν», ἀπέπαιξε μετὰ τῆς οἰκείας αὐτῷ σπουδίας καὶ πειστικότητος διὰ πρὸς δημιουργίαν ἐνὸς ἰστίου ἑλληνικοῦ πολιτισμοῦ εἰς διαδοχὴν τῶν δύο γνωστῶν πρώτων οὔτε πρὸς βορρᾶν, οὔτε πρὸς τὸν δυτικὸν κόσμον πρέπει νὰ ἀποβλέψωμεν, ἀλλ' ὀφείλομεν νὰ εἰσδύσωμεν βαθύτερον εἰς τὴν ἐθνικὴν μας παράδοσιν, τὴν ἐθνικὴν μας κληρονομίαν, ἀφ' ἧς καὶ ὁ δυτικὸς πολιτισμὸς ἠρτήσθη τὰς ἀξίας του, ἀλλὰ παρεξηγημένας. Γοιὰ τὴν παράδοσιν καὶ κληρονομίαν οὐδεὶς ἄλλος λαὸς ἔχει, καὶ δεῖον νὰ τὴν χρησιμοποίησωμεν ἡμεῖς οἱ γνήσιοι κληρονόμοι τῆς πρὸς νέας πνευματικὰς δημιουργίας, πρὸς δημιουργίαν ἐνὸς νέου πνευματικοῦ ἑλληνισμοῦ, ἐντὸς τοῦ ὁποίου ἡ ἐθνικὴ μας ἰδέα ἐπὶ τὴν πνοὴν τῆς χριστιανικῆς θρησκείας θὰ λάβῃ καθαρῶς πνευματικὸν καὶ ἠθικὸν περιεχόμενον, ἀνάλογον πρὸς τὴν ἱστορικὴν φαινογνομίαν τοῦ ἑλληνισμοῦ. Ὅτιω ἀπέναντι τῶν κατατεμαχιζόντων τὴν ἀνθρωπότητα ἐθνικισμῶν θὰ ἐρωθῇ τὸ λάβαρον τοῦ πνευματικοῦ ἐθνισμοῦ, τῆς ἐθνικῆς ἰδέας, τὸ ἰδατικὸν τῆς ἀδελφωσύνης καὶ τῆς πνευματικῆς συνεργασίας τῶν λαῶν. Ἐν ἀντιθέσει πρὸς τὸν ἐν τῇ ἐπιστημῇ καὶ ἐπ' αὐτῆς τελούμενον διὰ τῆς δημιουργίας ἀπειρῶν εἰδικότητων καταθρονομησάντων τῆς γνώσεως καὶ τῆς ἀληθείας, ὅστις ἤγαγεν εἰς τὴν ἀποσύνθεσιν τοῦ ἀνθρώπου καὶ εἰς τὴν διὰ τῆς μονομερείας πνευματικὴν πτώχευσίν του, ἐξ ἧς προῆλθεν ἡ ἀνισορροπία μετὰ τὸν ἕλικὸν καὶ τοῦ πνευματικοῦ πολιτισμοῦ, ἀνάγκη νὰ ἐρωθῇ ἡ μία, ἀρτία, ὀλοκληρωτικὴ καὶ αἰωνία ἀλήθεια ὑπὲρ τὰ θραύσματά της, ἢ πᾶρ τὰς μερικὰς ἀληθείας, τοῦτο δὲ θὰ ἐπιτευχθῇ ἐὰν «ἐνωθῶντες τὰ ἠθικὰ κριτήρια ἐπαναφέρωμεν τὴν πρόοδον εἰς τὴν πρώτην αὐτῆς ἐννοίαν καὶ ἰσορροπίαν, στήσωμεν τοὺς πνευματικούς παράγοντας κυριαρχοῦν τῶν ἕλικῶν... τὴν θέλησιν ὑπεράνω τῆς τυφλῆς ροῆς, τὴν ἐλευθερίαν καὶ τὰ δικαιώματα τῆς ἀτομικότητος ὑπὲρ τὴν τυραννίαν τῶν ἐμάδων». Γοιὰτὴν ὀφείλει νὰ ἀποβῇ ἡ νέα πνευματικὴ ἐξόρμησις, ἡ μόνη ἱκανὴ νὰ δώσῃ εἰς τὸ αἷμα τοῦ διεθνισμοῦ σοβαρὸν περιεχόμενον, αὕτη δ' ἀναμένεται νὰ ἀναβλύσῃ ἐκ τῶν σπλάγχχνων τῆς ἑλληνικῆς ἐθνικῆς παραδόσεως, ἣτις πάντοτε τόσον

γόνιμος εἰς δημιουργίαν ἀνωτέρων πολιτισμῶν ἀπεδείχθη. Εἶνε περιττὸν νὰ ἐξαρθῇ πόσῃ γυγκήν τόνωσιν ἀντλεῖ ἡ ψυχὴ ἡ ἑλληνικὴ ἀπὸ τοῦ τόσου φρονηματιστικοῦ βήματος τῆς ἑλληνικῆς Ἀκαδημίας.

«Δὲν εἰξεύρει...»

Ἀνώτατος Ἕλληρ ἀξιωματικὸς προσφωνῶν ἐν πλῆθοντι ναῶ τῶν νεκρῶν συναδέλφου του ἠδυνήθη νὰ διακηρῦξῃ γεγονυῖα τῆ φωνῇ δημοσίᾳ: «δὲν εἰξεύρω ἐὰν ἐπάρχη ἀθανασία τῆς ψυχῆς· ἀλλ' ἐὰν ἐπάρχη αὕτη ὡς δημιουργημᾶ τῆς φύσεως, εἶνε κοινὸν δι' ὅλους κτῆμα· ἀλλὰ ἔτα δύναμαι ἀδιαφύστωσ νὰ τονίσω, ὅτι ἐπάρχει ἀθανασία τοῦ δνόματος, καὶ τὴν ἀθανασίαν αὕτην κατέκτησας διὰ τῶν ἔργων σου, αἰείμνηστε νεκρέ...». Εἰς τὴν ἀθανασίαν τῆς ψυχῆς ἐπίστευε καὶ ἡ προϊστορικὴ καὶ ἡ ἱστορικὴ ἀνθρωπότης, ὡς τεκμηροῦνται ἐκ πάντων τῶν θρησκευμῶν καὶ τῶν φιλοσοφικῶν συστημῶν, ἐξαιρουμένων τῶν ἕλιστῶν. Ἡ πρόοδος τῆς ἐπιστήμης, τῆς ὁποίας τὰ ὄλονεν ἀπλούμενα φῶτα διαλύουν πᾶσαν δεισιδαιμονίαν, πλάνην καὶ πρόληψιν, δὲν κατώρθωσε νὰ κλονήσῃ τὴν ἀλήθειαν ταύτην, ἀφοῦ σειρὰ ὀλόκληρος διασημοτάτων ἐπιστημῶν παραδέχεται ὅτι μύριοι λόγοι ὑπὲρ αὐτῆς συνηγοροῦν. Καὶ θὰ ἤμεθα ἔτοιμοι νὰ συμπεράνωμεν ὅτι χεῖλη ἕλιστοῦ στρατιωτικοῦ ἦσαν τὰ ἐξομολογηθέντα τόσον χονδροειδῆ ἄγνοιαν, ἐὰν ὁ ἐπικήδειος ρήτωρ δὲν περιέπιπτεν εἰς τὴν ὁμολογίαν τῆς ἀντιφατικῆς πίστεως εἰς τὴν «ἀθανασίαν τοῦ δνόματος», ἀλλὰ εἰς τὴν δόξαν, διότι τῆς δόξης ὁ ἔρωσ ἀποτελεῖ ἀκριβῶς μίαν τῶν ἀποδείξεων τῆς ἀθανασίας τῆς ψυχῆς. Ἀπλῶς, λοιπόν, διανοητικὴν σύγχυσιν πάσχουν οἱ εἰς τοιαύτας περιπτώσεις ἀντιφάσεις, διότι κατὰ βῆθος ἀποδεικνύονται ἐνστικτικῶς πιστεύοντες εἰς ὅτι οὐδέποτε κατήντησαν τὴν διάνοιαν των. Τὸ μόνον δυσάρεστον εἰς τὴν προκειμένην περίπτωσιν εἶνε ὅτι ἡ τοιαύτη σύγχυσις ἐγένετο ἐκδηλὸς δημοσίᾳ καὶ ἐν περιβάλλοντι, τοῦ ὁποίου ἡ ἱερότης στεντορείως ἐβεβαίον οὐ μόνον ὅτι ἡ ζωὴ τοῦ ἀνθρώπου δὲν τεματίζεται εἰς τὴν πλάκα τοῦ τάφου, ἀλλὰ καὶ ὅτι ὁ προκείμενος νεκρὸς εἶνε προσωριαμῶς εἰς ἀνάστασιν. Διὰ τοῦτο ὀρθῶς ἔπραξεν ὁ χοροστατῶν Μακ. Ἀρχιεπίσκοπος, μόλις ἠκούσε τὰς ἀνωτέρω φράσεις, ν' ἀποσπρῆθῇ εἰς ἐνδειξιν διαμαρτυρίας, μετὰ τῶν λοιπῶν Ἱεραρχῶν ἐκ τοῦ σωλέα εἰς τὸ Ἅγιον Βῆμα τοῦ ναοῦ.

Τὰ ἐν Ἰσπανίᾳ.

Κατὰ τὰ μέχρι τοῦδε ἀθθενικὰ περὶ τῶν ἐν Ἰσπανίᾳ τελουμένων δεδομένα, αἱ φέρονσαι ἀντιθρησκευτικὸν χαρακτήρα ταραχαὶ εἶνε ἀντικληρικαὶ ἐκδηλώσεις μᾶλλον ἢ ἀντίθρασις κατὰ τῆς θρησκείας, δὲν εἶνε δὲ καὶ πρωτοφανεῖς. Τοιαῦται ἐκδηλώσεις εἶχον σημειωθῆ καὶ κατὰ τὰς ἐπαναστατικὰς περιόδους τῶν ἐτῶν 1820—1822, 1833—1837 καὶ 1868, πρὸς τὰς ἀντιθρησκευτικὰς ταραχὰς τῶν ὁποίων συγκρινόμεναι αἱ ἀπὸ τοῦ 1931 σημειωθείσαι εἶνε κριολεκτικῶς ἀσήμαντοι. Ἐκ τῶν συγχρόνων ἐκδηλώσεων τοῦ ἀντικληρικοῦ φιλελευθερισμοῦ τοῦτο συνάγεται τὸ θεϊκόν, ὅτι αἱ τάξεις τῶν ἐργατῶν καὶ

τῶν χωρικῶν ἐν Ἰσπανίᾳ πρέπει νὰ θεωροῦνται ὡς ἐροισικῶς διὰ τὴν Ἐκκλησίαν ἀπολεσθεῖσαι. Ὡς ἔχουν τὰ πράγματα σήμερον ἐν τῇ χώρᾳ, ὁ ἀνταγωνισμὸς διεξάγεται μεταξὺ τῆς μαρξιστικῆς καὶ τῆς καθολικῆς Ἰσπανίας, εἶνε δὲ κατ' οὐσίαν διαμάχη μεταξὺ τῆς κεφαλαιοκρατικῆς καὶ τῆς μὴ κεφαλαιοκρατικῆς Ἰσπανίας. Πρὸς τὸ μέρος τῶν σταθερῶν καθολικῶν ἰύσσονται οἱ μικροῦδιοκτῆται, οἵτινες ἀποτελοῦσι τὴν πλειονότητα τῶν Ἰσπανῶν· οἱ σοσιαλισταὶ καὶ οἱ κομμουνισταὶ πλεονάζουν ἰδίως μόνον ἐν ταῖς μεγάλας πόλεσιν ὁποῖαι ἡ Μαδρίτη καὶ ἡ Βαρκελώνη, ἐν ταῖς μεταλλευτικαῖς περιφερείαις ὁποῖαι αἱ Ἀστοροῖαι, καὶ ἐν Ἀνδαλουσίᾳ. Τὸ γεγονός, ἄλλως τε, εἶνε ὅτι τὰ ἐπαναστατικὰ μαρξιστικὰ πολιτικὰ κόμματα (σοσιαλισταὶ — συνδικαλισταὶ — κομμουνισταὶ) ἀντιπροσωπεύονται ἐν τῇ βουλῇ μόνον ἐπὶ 100 βουλευτῶν ἐπὶ συνολικοῦ ἀριθμοῦ 475. Ὁ Μαρξισμὸς, κατὰ ταῦτα, ἀποτελεῖ σημαντικὴν μειονογησίαν ἐν Ἰσπανίᾳ, ἡ δὲ ἐπαναστατικὴ ἐν αὐτῇ κίνησις δὲν δύναται ἀκόμη νὰ χαρακτηρισθῇ ὡς ὀργανωμένη κίνησις ἀγωνιστικῆς ἀθεότητος· εἶνε κίνησις κριοῦς ἀντικληρικῆ. Ἡ πλειονότης τῶν Ἰσπανῶν σοσιαλιστῶν καὶ κομμουνιστῶν εἶνε μᾶλλον ἀδιάφορος πρὸς τὴν θρησκείαν, ἐνῶ, ἐξ ἄλλου, τρέφει ἀσπονδον μῖσος πρὸς τοὺς λειτουργοὺς τῆς, τοὺς ὁποίους θεωρεῖ ὡς κοινωνικὰ παρασίτα ζῶντα ἐκ τοῦ μόχθου τῶν ἄλλων, κηρύσσοντα τὴν ὀπομονὴν καὶ ἔποταγὴν ἀντὶ τῆς ἐπαναστάσεως. Τὴν Ἐκκλησίαν, ὡς ὄλον, θεωροῦν ὡς παρασιτικὸν ὀργανισμὸν, ὡς τὴν τυπικωτέραν καὶ ἐπικινδυνωτέραν ἐνσάρκωσιν τοῦ καταθλιπτικοῦ κεφαλαιοκρατικοῦ συστήματος. Ὑπάρχουν ὁμως πολλοὶ σοσιαλισταὶ μὴ ὄλους ἀδιάφοροι θρησκευτικῶς, ἀφοῦ ἔπάρχουν κομμουνιστικὰ κέντρα διακηρύσσοντα ὅτι ἔχουν τὸν ἰδικόν των «ἐρυθρόν Χριστόν», αἱ δὲ θρησκευτικαὶ ἐν Σεβίλλῃ καὶ ἄλλαις πόλεσι τῆς Ἰσπανίας δημοφιλέσταται λιτανεῖαι τῆς Μεγ. Ἐβδομάδος δὲν θὰ ἐξηκολούθουν καὶ σήμερον νὰ ἀκολουθοῦνται ἐπὶ μεγάλῳ λαοῦ ἐὰν δὲν ἐπεσηροῦντο ὑπ' αὐτῶν τῶν κομμουνιστῶν. Ὅπως δὴποτε τὰ μέχρι σήμερον δεδομένα τῆς Ἰσπανίας δὲν θεωροῦνται τοιαῦτα, ὥστε νὰ προσωινίζονται ὡς πιδανὴν τὴν ἐν αὐτῇ ἐπικράτησιν τοῦ κομμουνισμοῦ εἰς τὸ ἄμεσον τοῦλάχιστον μέλλον.

* Ὁ δικηγόρος κ. Δ. Ματαράγκας, οὐβνος τὴν περὶ ὀρου μαλέτην ἐπέκρινεν ὁ σεβ. Θεσσαλιώτιδος κ. Ἰεζεκιὴλ ἐν τῇ «Ἐκκλησίᾳ» (ἀρ. 18), ἐν ἐπιστολῇ του πρὸς τὴν Ἐκκλησίαν ἀντιλέγει εἰς τὰ ἐπιχειρήματα τοῦ Σεβ. ὅτι «ὁ Ἰησοῦς Χριστὸς εἶνε κατηγορηματικώτατος ἐν τῇ ἀπαγορεύσει του ὀρου, συμπληρῶν τὴν θρησκείαν τοῦ ἀρχιερέως, ὅστις τὸν ἐξώρκισε (Ματθαῖος 26.64) καὶ οὐβνος ἡ θρησκεία ἐπέτρπε τὸν ὀρον: «Ἐγὼ δὲ λέγω ὑμῖν μὴ ὀμῶσαι ὄλωσ... ἔστω δὲ ὁ λόγος ὑμῶν ναὶ ναὶ· οὐ οὐ· τὸ δὲ περισσόν τούτων ἐκ τοῦ πονηροῦ ἐστίν», τί σημαίνει δὲ τοῦτο εἶνε γνωστὸν ἐκ τῆς ἐρμηνείας τῶν Πατέρων· ὡς πρὸς δὲ τὴν καταφατικὴν εἰς τὸν ἀρχιερέα ἀπάντησιν τοῦ Ἰ. Χ. ὁ ἐπιστολογράφος φρονεῖ ὅτι δὲν ἦτο δυνατόν «εἰς τὰς κρίσεις ἐκείνας σημάς, καθ' ἂς ἐλάμβανε χώραν τὸ θεῖον δρᾶμα, νὰ τὸ διακόψῃ ὁ Ἰησοῦς καὶ νὰ εἴπῃ εἰς τὸν Ἀρχιερέα: δὲν σοῦ ἀπαντῶ διότι μοῦ ἐπάγει ὀρον, ἀφοῦ ἀκριβῶς κατὰ θεῖαν οἰκονομίαν ἡ ἀπάντησις αὕτη τοῦ Ἰησοῦ ἀνεμένετο, διὰ νὰ ἐξίλωθῃ

ἡ ἀνθρωπότης διὰ τοῦ σταυρικοῦ θανάτου».

Περὶ δὲ τοῦ συμπεράσματος τοῦ ἐκ τῆς ἐρμηνείας τοῦ Βαλααμῶνος ἐξαγομένου ἐπάγεται ὅτι «τὸ argumentum ad contrarium τοῦτο καταπίπτει ἐκ τοῦ 29 Κανόνος τοῦ Μεγ. Βασιλείου, ὅστις λέγει: „ ἅπαξ (ἢ καθάπαξ) μὲν ὁ ὄρκος ἀπαγορεύεται... » (Παράβλ. ἐρμηνείαν εἰς τὸν κανόνα τοῦτον Ζωναρά: «Καὶ πᾶ. μὲν φησὶν ὄρκος καθάπαξ, ἔχουσι ἀπαραιτήτως, τελείως ἀπηγορεύεται». Ἀρσιανοῦ: «Εἰ ἀπηγορεύεται τὸ ὀμνῆσαι...» Σύνταγμα Θεῶν καὶ ἱερῶν Κανόνων Ράλλη—Ποτλή (τόμ. 4 σελ. 165), τὸ δὲ Ἔβρ. β, 17 οὐδὲν ἄλλο λέγει παρὰ τὸ τί ἴσχυος κατὰ τὴν ἐποχὴν τῶν Ἀποστόλων, ὅπερ καταργεῖ ὁ Ἰησοῦς Χριστός διὰ τῆς διδασκαλίας Του περὶ ὄρκου». Ὁ κ. Ματθαίος ἐπιμένει τονίζων ὅτι «ὑπάρχει μεγίστη διαφορὰ μεταξύ ὄρκου καὶ διαβεβαίωσης. Δὲν ἀποκαλύπτω» ὅτι ὁ κληρικός ὡς μάρτυς μὲν διαβεβαίωσι, ὡς διάδικος ἐξ ὄρκου ἐπὶ τοῦ ἱεροῦ Εὐαγγελίου θέσται τὴν χεῖρα. Τοῦτο, ὡς ἀναφέρω, εἶνε καὶ νομολογία τῶν δικαστηρίων μας καὶ διὰ τὸν λόγον τοῦτον προτείνω νομοθετικὴν ῥύθμισην τοῦ ζητήματος. Ἐν τῇ μελέτῃ μου ἠποσηριζώ ὅτι ὁ ἀρχιερεὺς δέον ἐνώπιον τοῦ Ἀνακτος νὰ δίδῃ ἄπλην διαβεβαίωσιν, ἐξαλειφουμένης τῆς περιόδου «καὶ μάρτυρα ἐπικαλούμεθα τῆς διαβεβαίωσης ταύτης τὸν Ὑψίστον». Δὲν γνωρίζομεν ἂν ἡ μελέτη αὕτη ἔδωκεν ἀφορμὴν, ὥστε εἰ 4 νεοστί χειροτονηθέντες ἀρχιερεῖς νὰ δώσουν ἄπλην διαβεβαίωσιν, ἀπαλείψαντες τὴν ἀνωτέρω φράσιν ὅτι ἐνώπιον τοῦ Ἀνακτος πρό τιτων ἡμερῶν παρουσιάσθησαν. Πάντως οἰαδῆποτε καὶ ἂν εἶνε ἡ ἀφορμὴ, τὸ πρᾶγμα εἶνε λίαν εὐχάριστον. Συνεπῶς, νομίζω, ὅτι ἀπὸ τῆς ἀπόψεως, ἀφ' ἧς καὶ μόνῃς ἐξητάσθη τὸ θέμα τοῦ ὄρκου, ἐξηντήθη τελείως, τὰ δὲ δύο χωρία, αἵτινα ἐπικαλεῖται ὁ Σαβασμ., οὐδεμίαν σημασίαν διὰ τὴν ἐξεταζομένην πλευρὴν ἔχουν».

*

Ἐν τῇ «Living Church» τῆς Ἀμερικῆς ἐν ἄρθρῳ τοῦ Winthrop S. Boggs ὑπὸ τὸν τίτλον «Ἡ Ἐρησκεία εἰς τὰ γραμματόσημα» δημοσιεύονται ἐνδιαφέρουσαι εἰδήσεις περὶ γραμματόσημον ἀναμνηστικῶν σημαντικῶν θερησκευτικῶν γεγονότων. Τοιαῦτα γραμματόσημα φαίνεται νὰ ὑπάρχουν πάμπολλα, ἐξ αὐτῶν ὅμως παρατίθενται ἐν τῷ περὶ οὗ ὁ λόγος ἄρθρῳ αἱ εἰκόνες ὀλίγων τινῶν, μεταξύ τῶν ὁποίων ἀναφέρονται καὶ ἑλληνικά. Τῷ 1823 ἡ Ἰταλία ἐξέδωκε γραμματόσημον ἀναμνηστικὸν τῆς 300ετηρίδος ἀπὸ τοῦ θανάτου τοῦ Πάπα Γρηγορίου ιε', εἰκονίζον τὸν Ἰησοῦν Χριστὸν ἐν τῷ μέσῳ τῶν μαθητῶν του, φέρον δὲ κάτωθεν τῶν εἰκονιζομένων τὸ χωρίον «κηρύξατε τὸ εὐαγγέλιον πάσῃ τῇ κτίσει».—Τῷ 1925 τὸ Σάαρ ἐν εἰδικῷ γραμματόσημῳ εἰκόνισε τὸ ξύλινον ἄγαλμα τὸ παριστῶν τὸν νεκρὸν Ἰησοῦν Χριστὸν ἐν ταῖς ἀγκάλας τῆς μηρός του καὶ χρονολογούμενον ἀπὸ τοῦ ιβ' αἰ.—Τῷ 1913 ἡ Ἑλλάς μετὰ τὴν λήξιν τῶν βαλκανικῶν πολέμων ἐξέδωκεν εἰδικὸν διὰ τὰς ἀπελευθερωθείσας νέας χώρας ἀναμνηστικὸν γραμματόσημον παριστῶν ἐν τῷ μέσῳ τὸν σταυρὸν τοῦ ὁράματος τοῦ ἁγ. Κωνσταντίνου, ὑπεράνω μὲν τοῦ ὁποίου ἀναγινώσκειται τὸ «ἐν τούτῳ νίκα», κάτωθεν δὲ «ἐστρατεία 1912».—Ἐκ τῶν πολλῶν γραμματόσημων, αἵτινα ἔχουσι τὴν εἰκόνα τοῦ ἀρχαγγέλου Μιχαήλ, ἀναφέρεται τὸ βελγικόν, τὸ ἐκδοθὲν εἰς ἀνάμνησιν τῆς ἐν Βρυξελλῶν ἐκθέσεως τοῦ 1896—7, ἐν τῷ εἰκονίζεται ὁ ἄγγελος θριαμβεύων κατὰ τοῦ ποδοπατουμένου καὶ λογχιζομένου σατανᾶ.—Ἡ Πορτογαλία τῷ 1895 ἐν γραμματόσημῳ ἀναμνηστικῷ τῆς ἑ' ἑκατ. ἀπὸ τῆς γεννήσεως τοῦ ἁγ. Ἀντωνίου τῆς Παδούης εἰκόνισεν αὐτὸν μετὰ τῆς ἐξῆς λεπτομερείας: ὁποσθεν τοῦ γραμματόσημου ἀνεγινώσκειτο ἡ ἐξῆς ἀναφώνησις τοῦ Bonaventure: «Ὁ εὐλογημένῳ γλώσσα, ἡ ὁποία πάντοτε ἠλόγησι τὸν Κύριον καὶ εἰποιε καὶ ἄλλους νὰ τὸν εὐλογοῦν. Τῶρ καθίσταται φανερὸν πόσον ὑψηλὰ ἐξέτιμάσθαι ὑπὸ τοῦ Θεοῦ!». Τοῦτο, εἰς ἀνάμνησιν τοῦ γεγονότος ὅτι μετὰ 32 ἔτη ἀπὸ τοῦ θανάτου τοῦ ἁγ. Ἀντωνίου ἐναντὶ τοῦ λειψανόν του ἐξετάσθη ἵνα μετακομισθῇ εἰς τὸν ἐπ' ὀνόματι του ἀνεγερθέντα ναόν, ἐντὸ δόλοκλῆρον τὸ σῶμά του εἶχεν ἀναλυθῆ εἰς σποδόν, μόνον ἡ γλῶσσά του ἀπέμενε ἀκεραία. Ἐν τῇ

ἱστορίᾳ τῶν γραμματόσημων μόνον τοῦτο ἀναφέρεται φέρον προσευχὴν εἰς τὴν ὀπισθίαν πλευράν.—Μοναδικὸν ὅμως εἶνε καὶ τὸ γραμματόσημον τῆς Κύπρου φέρον εἰκονιζόμενον τὸ λειψανόν τοῦ ἁγ. Βαρνάβα ἐν ἧς στάσει ἀνεκαλύφθη τῷ 477. Τὸ γραμματόσημον φέρει τὰ ἔτη 1878—1928 καὶ τὴν ἐπιγραφὴν «Ἡ εὐρεσις τοῦ λειψανίου μετὰ τοῦ ἱεροῦ Εὐαγγελίου».—Πλείστα ἄλλα γραμματόσημα φέρουσιν εἰκονιζομένους μνημειώδεις καθεδρικοὺς ναοὺς, ὅποιοι οἱ ἐν Ρώμῃ τοῦ ἁγ. Πέτρου, τῆς Reims, τῆς Κολωνίας κλ.

ΧΡΟΝΙΚΑ

ΕΚΚΛΗΣΙΑ ΕΛΛΑΔΟΣ

Κατὰ τὴν παρελθούσαν Τετάρτην συνελθοῦσα ἡ Ἱερὰ Σύνοδος εἰς ἔκτακτον συνεδρῖον ἐπελήφθη τῆς μελέτης τῶν ἐπενεγκτέων τροποποιήσεων καὶ συμπληρώσεων ἐν τῷ Συντάγματι τῆς χώρας κατὰ τὴν ἀναθεώρησιν αὐτοῦ καὶ ἐν ταῖς διαφοροῖς ἐκκλησιαστικοῖς νόμοις.

— Ἀνετέθη ὑπὸ τῆς Ἱ. Συνόδου τῷ Σεβ. Μητροπολίτῃ Μυτιλήνης κ. Ἰακώβῳ ὅπως ἀντιπροσωπεύσῃ αὐτὴν εἰς τὰ κατὰ τὴν 29ην Μαΐου ἐ. ἔ. τελούμενα ἐν τῇ Ἱ. Μονῇ Λειμῶνος (Καλλονῆς Λέσβου) ἀποκαλυπτήρια τῆς προτομῆς τοῦ ἐν πλήρει ἐθνικῇ δράσει καὶ ἡρωϊκῷ βίῳ μαρτυρήσαντος κατὰ τὸ 1821 Εὐθυμίου Α. Ἀγιοτέλλῃ Ἐπισκόπου Ζήλων.

— Διὰ Β. Διατάγματος διορίσθησαν μέλη τοῦ Ἐπισκοπικοῦ Δικαστηρίου τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεως Κορινθίας τακτικά μὲν οἱ αἰδ. Δημήτρ. Μπόμπολας καὶ Ἀθανάσιος Παμπούκης, ἀναπληρωματικά δὲ οἱ αἰδ. Φίλιππος Ρωμέσης καὶ Ἀγαθάγ. Μπλάτσος, τοῦ δὲ Ἐπισκοπικοῦ Δικαστηρίου τῆς Ἱ. Μητροπόλεως Φθιώτιδος τακτικά μὲν οἱ αἰδ. Δημῶς Δημακόπουλος καὶ Γεώργ. Λαναράς, ἀναπληρωματικά δὲ οἱ Νεφ. Κολώνης καὶ Κων. Ζήσης.

— Ὑπὸ τοῦ Σεβ. Μητροπολίτου Φθιώτιδος διορίσθη κατὰ μετὰμηνιν προσωρινὸς σύμβουλος τῆς Ἱ. μονῆς Λαμίας ὁ ἀρχιμ. Διονύσιος Παπαδημητρίου ἀδελφός τῆς Ἱ. μονῆς Ἀντωνίτιδος.

— Διὰ Β. Διατάγματος ἀνενεμήθη χάρις εἰς τοὺς ὑπὸ τοῦ Προτοβαθμίου Συνδικτικοῦ Δικαστηρίου καταδικασθέντας εἰς κτῆσεις ἱερεῖς: 1) Γεωργίου Σπυροπούλου τῆς Ἱ. Μητροπόλεως Φθιώτιδος καὶ 2) Ἀποστόλου Γεωροπούλου τῆς Ἱ. Μητροπόλεως Λαρίσης.

— Ἐγκρίσει τῆς Ἱ. Συνόδου ὁ ἱεροκήρυξ τῆς Ἱ. Μητροπόλεως Μαντινείας καὶ Κυνηθείας ἀρχιμ. Θεόδωρος Κωτσάκης μετέβη ἐπὶ μῆνα εἰς τὴν ἱερὰν Μητροπόλιν Χίου πρὸς διδασκαλίαν καὶ ἐξομολογήσιν τῶν ἐκεῖ χριστιανῶν.

— Ἐνεκρίθη ὑπὸ τῆς Ἱ. Συνόδου ἡ ἐκποίησις 29 ἀπροσόδων οἰκηπέδων ἐν θέσει Ἁγία Εὐρήνη Κεφαλληνίας τῆς Ἱ. Μονῆς Σισσίας ἐκ τῆς διατηρητέας περιουσίας αὐτῆς.

— Κατ' εἰδήσεις ἐκ Καστορίας συνοδευόμενος ὑπὸ τοῦ Σεβ. Μητροπολίτου Πολυανῆς καὶ Κιλκισίου ὁ Σεβ. Μητροπολίτης Καστορίας ἀρίκτετο εἰς τὴν ἔδραν αὐτοῦ ἐν μέσῳ ζωερῶν ἐκδηλώσεων χαρᾶς τοῦ πνευματικοῦ ποιμνίου. Ἐν τῷ καθεδρικῷ ναῷ τῆς πόλεως μετὰ τὴν κωνονισμένην δοξολογίαν ὁ Ἀρχιερατικός Ἐπίτροπος ἀπ' ἄμβωνος ἀνέγνω τὰ γράμματα τῆς Ἱερᾶς Συνόδου, μεθ' ὃ ὁ Σεβ. Μητροπολίτης Πολυανῆς παρουσίασε τὸν νέον Μητροπολίτην εἰς τὸ εὐσεβὲς πλήρωμα διατρανώσας τὴν χαρὰν τῆς Ἐκκλησίας ἐπὶ τῇ ἀναδείξει αὐτοῦ. Μετὰ προσφώνησιν τοῦ καθηγητοῦ τῶν θερησκευτικῶν ὁ νέος Μητροπολίτης Καστορίας ἐξεφώνησε τὸν ἐνθρονιστήριόν του λόγον μετὸν ὑψηλῶν ἐνοιῶν, ὑπὸ τὰς ἠνευφηρίας δὲ τοῦ πλήθους ἀνελθὼν εἰς τὸ Μητροπολιτικὸν μέγαρον ἐδέχθη τὰ συγχαρητήρια τῶν ἐπισήμων καὶ τοῦ λαοῦ. Τὸ ἐσπέρας πρὸς τιμὴν αὐτοῦ παρετέθη δεῖπνον ὑπὸ τῆς Κοινοτήτος.

— Ὑπὸ τοῦ Σεβ. Μητροπολίτου Φθιώτιδος διορίσθη σύμβουλος τῆς Ἱ. μονῆς ἁγ. Γεωργίου Μαλεσσίνης ὁ μοναχὸς αὐτῆς Νικόδημος Α. Παπαδόπουλος.

—'Ο Σεβ. Μητροπολίτης Κεφαλληνίας κατήρτισε μεγάλην Έπιτροπήν υπό την προεδρείαν αὐτοῦ πρὸς συλλογὴν εἰσφορῶν διὰ τὴν ἀνάγεσιν μεγάλου καθεδρικοῦ ναοῦ ἐν Ἀργοστολίῳ.

—Κατὰ τὴν εορτὴν τοῦ ἁγ. Νικολάου ἐν Σπάτα τῆς Ἡλείας (10 Μαΐου) συνεκεντρώθησαν καὶ ἐφέτος περὶ τὰς 10.000 προσκυνητῶν. Αἱ ἱεραὶ τελεταὶ διεξήχθησαν ἐν μεγάλῃ κατανύξει ἱερουργούντος τοῦ Σεβ. Μητροπολίτου Ἡλείας. Ἀνταποκριτὴς τῆς ἐφημερίδος Ἀθηνῶν «Ἐθνικὴ» (16, 5, 36) περιγράφει τὴν πανήγυριν ἐσημείωσεν καὶ τὰ ἑξῆς: «Ἀφαντάστως συγκινητικὸν παρουσιάσθη τὸ θέαμα ἐντὸς τοῦ ναοῦ, μετὰ τὸ πλῆθος τῶν μεταφερθέντων τυφλῶν, παραλυτικῶν, ἐπιληπτικῶν καὶ ἄλλων πασχόντων ἀπὸ διάφορα νοσήματα. Οἱ ἀσθενεῖς συναδεδεύοντο ὑπὸ οἰκείων τῶν, οἵτινες γονυπετεῖς καὶ κλαίοντες διαρκῶς ἐπεκαλοῦντο τὴν θαυματουργὸν δύναμιν τοῦ εορτάζοντος ἁγίου. Δὲν εἶναι δὲ ὑπερβολὴ καὶ ψευδὲς ἂν ὁμολογήσῃ κανεὶς ὅτι πλείστοι ἐκ τῶν ἀσθενῶν τούτων ἔθεραπεύθησαν, ὡς οἱ Γ. Πεποῆς, πάσχων ἐκ παραλυσίας τῶν κάτω ἄκρων, Ἰ Γεωργόπουλος, ἐκ γενετῆς τυφλός, καὶ Παῦλος Χρῆστου ἐπιληπτικός.»

—'Ο Σεβ. Μητροπολίτης Μαντινείας καὶ Κυνουρίας δι' ἐγκυκλίου αὐτοῦ πρὸς τοὺς διδασκοντας ἐν τοῖς ἐκκλησιῶν. Καταχηρτικὸς Σχολεῖος τῆς ἐπαρχίας του ἐξήτησε πληροφορίας περὶ τοῦ χρόνου τῆς ἐνάρεξως τῆς λειτουργίας τοῦ ἐν τῇ ἐνορίᾳ τῶν Κατηχ. Σχολεῖου, πόσα μαθήματα ἐδιδάχθησαν μέχρι τοῦδε, πόσοι μαθηταὶ καὶ πόσοι μαθητῆται ἐνεγράφησαν καὶ πόσοι ἐφοίτησαν κατὰ τὸ μᾶλλον ἢ ἦσαν τακτικῶς, ὅποια ὑπῆρξεν ἡ ἐπίδοσις καὶ ἡ πρόοδος αὐτῶν, καὶ ἂν οἱ γονεῖς καὶ οἱ κηδεμόνες τῶν μαθητῶν ἐδείξαν τὸ προσήκον ἐνδιαφέρον διὰ τὸ Κατηχ. Σχολεῖον. Πρὸς τούτοις ἐγνωστοποίησεν ὅτι δύναται νὰ κηρύξουν τὴν λήξιν τῶν μαθημάτων μετὰ ἰδιαίτερον προσοχὴν ἐν τῷ ναῷ τῆν Κυριακῇ τῶν Ἀγ. Πάντων.

— Τῇ παρελθούσῃ Δευτέρᾳ ἡ Θεολογικὴ Σχολὴ τοῦ Πανεπιστημίου πραγματοποιήσασα τὴν ἐτησίαν αὐτῆς μορφωτικὴν ἐκδρομὴν μετέβη ὑπὸ τὴν ἡγεσίαν τοῦ Κοσμητοροῦ αὐτῆς κ. Ἀμ. Ἀλιβιζάτου εἰς Μυτιλήνην πρὸς ἐπίσκεψιν τῶν ἐν Λέσβῳ ἀρχαίων βασιλικῶν καὶ τῶν ἄλλων σπουδαίων μνημείων τῆς χριστιανικῆς τέχνης.

—'Ο Σεβασμιώτατος Μητροπολίτης Δημητριάδος κ. Ἰωακείμ ἀπέστειλε πρὸς τὴν Ἀποστολικὴν Διακονίαν δραχμὰς 7.000 προερχομένας ἐκ δίσκων.

ΕΚΚΛΗΣΙΑ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥΠΟΛΕΩΣ

Περὶ τὰ μέσα παρ. Ἀπριλίου ἀποφάσιν τῆς Ἱ. Συνόδου μετέβησαν εἰς Βουκουρέστιον καὶ Βελιγράδιον οἱ Σεβ. Μητροπολίται Σάρδων καὶ Λαοδικείας ἵνα μετὰ τῶν ἐκκλησιῶν Ρουμανίας καὶ Σερβίας ἐπικοινωνήσωσι πρὸς διευθέτησιν τοῦ οὐγγρικοῦ ἐκκλησιαστικοῦ ζητήματος.

Ἀρχιεπισκοπὴ Ἀμερικῆς. Ἡ ἑλληνικὴ Ἀρχιεπισκοπὴ Ἀμερικῆς βορείου καὶ νοτίου Ἰδρυσε πρὸ τινος «Βιβλιοθήκην τοῦ ἐν Ἀμερικῇ Ἑλληνισμοῦ» ἐπὶ τῷ τέλει νὰ συλλέξῃ καὶ περιλάβῃ ἐν αὐτῇ πᾶν ὅ,τι ἐξεδόθη καὶ ἐκδίδεται ἐν Ἀμερικῇ ὑπὸ ἑλλήνων ἑλληνιστῶν καὶ ἀγγλιστῶν εἰς ἐφημερίδας καὶ περιοδικὰ. Ἐπὶ τούτοις παρεκλήθησαν οἱ ἑκασταχοῦ ἱερεῖς, ἐπιστήμονες καὶ πάντες οἱ ὁμογενεῖς, ὅσοι ἔχουν συγγράψῃ ἢ κατέχουν βιβλία, ἐφημερίδας καὶ περιοδικὰ νὰ ἀποστείλωσιν αὐτὰ εἰς τὴν Ἀρχιεπισκοπὴν ἵνα περισωθῇ ὁ πνευματικὸς οὗτος πλοῦτος, ὅστις ποτὲ θὰ χρησιμεύσῃ διὰ τὴν ἱστορίαν τοῦ ἐν Ἀμερικῇ ἑλληνισμοῦ.

ΕΚΚΛΗΣΙΑ ΑΛΕΞΑΝΔΡΕΙΑΣ

Μετὰ εἰσῆγγον τῆς Α.Μ. τοῦ Πατριάρχου ἐπὶ τῆς μέτρῃ τοῦδε λειτουργίας τοῦ ἐν Ἡλιουπόλει Ἱεροδιδασκαλείου «Ἅγιος Ἀθανάσιος», ἐξ ἧς ἀπεδείχθη ὅτι τοῦτο ἡστόχησεν τοῦ κυρίου σκοποῦ του, ἐφ' ὅσον καθ' ὅλην τὴν καθ' ἣν ἐλειτούργησεν δεκαετίαν παρέσχεν εἰς τὴν ἐκκλησίαν 17 μόνον κληρικούς, δι' οὓς ἐδαπανήθησαν £ 23.500, ὧν τὰ δύο τρίτα ἐπεβάρυναν τὰ ταμιεῖον τοῦ Πατριαρχείου, ἡ Ἱ. Σύνοδος ἀπεφάσισε τὴν κατάργησιν

αὐτοῦ, ἔγνω δὲ πρὸς ἀπόκτησιν μεμορφωμένων κληρικῶν νὰ ἀποστέλλῃ ἤδη χειροτονημένους κληρικούς εἰς ἀνιέρτας ἑλληνικὰς Θεολογικὰς Σχολὰς διὰ τὸν ἐνοριακὸν κλῆρον τῶν μικρῶν κοινοτήτων τοῦ Ἀλεξανδρινοῦ κλίματος θὰ ἰδρῦσῃ Ἱερατικὸν Φροντιστήριον, ἐν τῷ ὁποίῳ ἐπὶ διετίαν θὰ μορφώνωνται ἱερατικῶς ἀπόφοιτοι γυμνασίων ἢ γ' γυμνασιακῆς τάξεως. Ἐν πάσῃ περιπτώσει παραμένει ἐν ἰσχύϊ ἡ διάταξις τοῦ «Κανονισμοῦ Ἱερατικῆς διακονίας» ἐν τῇ Ἐκκλησίᾳ Ἀλεξανδρείας, καθ' ἣν «οὐδεὶς θὰ συναριθμηθῇ τῷ ἱερῷ κλήρῳ τοῦ θρόνου Ἀλεξανδρείας εἴτε ἐκ χειροτονίας, εἴτε ἀπὸ ἄλλης ἐκκλησιαστικῆς δικαιοδοσίας χειροτονημένος προερχόμενος, ἂν μὴ ἔχη ἐκπαίδευσιν ἐκκλησιαστικὴν μαρτυρομένην διὰ πτυχίου φροντιστηρίου, θὰ ἐγγραφῶσι δὲ εἰς τὸν ἱερατικὸν κατάλογον μόνον μετὰ τὴν συμπλήρωσιν τῶν σπουδῶν των».

ΕΚΚΛΗΣΙΑ ΚΥΠΡΟΥ

Ἐγκυκλίῳ δι' ἐγκυκλίῳ αὐτοῦ πρὸς τὸν κλῆρον καὶ τὸν λαὸν τῆς νήσου ὑπομνησκῶν τὸ καθήκον τῆς ἐπιμελοῦς διαφυλάξεως τοῦ εἰς ἱερά μνημεῖα τῆς ἀρχαιότητος μεγάλου πλοῦτος τῆς νήσου, ἐφιστᾷ τὴν προσοχὴν πάντων ἐπὶ τῶν κυκλοφορούντων ἀρχαιοκαπήλων καὶ ἐπὶ τῶν κινδύνων εἰς διατρέχουσιν αἱ ἱεραὶ παλαιαὶ εἰκόνες ἐκ τῶν ἐπαγγελλομένων τοῦ ζωγράφου καὶ τοῦ καθαριστῆ, εἰκόνων καὶ ἐπαναλαμβάνει τὴν ἀπαγόρευσιν τῆς πωλῆσεως οἰουδήποτε ἱεροῦ ἀντικειμένου, συνιστᾷ δὲ νὰ μὴ ἀφήνωνται ἔκθετοι αἱ ἀπὸ τῶν τοίχων ἀνηρημέναι εἰκόνες, οἱ δὲ ἱερεῖς καὶ ἐπίτροποι τῶν ναῶν νὰ συνοδευοῦν τοὺς ξένους ἐπισκέπτας τοὺς κατὰ τὰς ἀνά τὴν νήσον περιοδεῖας τῶν ἐπιζητούντων νὰ περιεργάζωνται τὰ κειμήλια. Ἀγγέλλων δὲ ὅτι ἡ Ἐκκλησία Κύπρου μελετᾷ τὴν ἰδρῦσιν βυζαντινοῦ μουσείου, ἐντέλλεται ὅπως καταγραφοῦσιν ἐν εἰδικῷ βιβλίῳ αἱ ἱεραὶ εἰκόνες καὶ τὰ ἐκκλησιᾶν ἀντικείμενα, νὰ καταβάλληται μεγίστη φροντίς πρὸς προφύλαξιν των, αἱ ἐπὶ τῶν γυναικωνιτῶν παλαιαὶ εἰκόνες νὰ περισυλλεγῶσιν εἰς εἰδικὸν ἐρμάριον τοῦ Ἱεροῦ Βήματος καὶ οὐδεμίαν ἐπισκευὴν ἢ ἐπίχεισμα ἐπιτρέπεται εἰς ἀρχαίον ναὸν ἀνευ ἐγκρίσεως τῆς ἐκκλησιᾶς ἀρχῆς.

—Ἐκ τῆς Ἀρχιεπισκοπῆς ὑπεμνήσθη εἰς τοὺς ἱερεῖς ὅτι ἀπαγορεύεται ἡ τέλεσις ἀρραβίων ἢ γάμων μετὰ ἐξυγγενῶν ἐκτου βαθμοῦ ἐξ αἵματος, πέμπτου ἐξ ἀγχιστίας (διγενεῖας) καὶ τρίτου ἐκ τριγενεῖας, καὶ ὅτι ἐν τῇ πνευματικῇ ἐκ θεοῦ βασιλείᾳ συγγενεῖα κωλύεται ὁ γάμος μόνον μετὰ ἀναδόχου καὶ ἀναδεκτῆς, ἢ τῆς μητρὸς ἢ τῆς θυγατρὸς αὐτῆς καὶ μετὰ τοῦ υἱοῦ ἢ τοῦ πατρὸς τοῦ ἀναδόχου τῶν προμνησθέντων τριῶν προσώπων.

ΕΚΚΛΗΣΙΑ ΣΕΡΒΙΑΣ

Ἐπὶ τῆς Ἱ. Συνόδου ἀπεφασίσθη νὰ ἀσκήται λογοκρισία ἐπὶ τῶν διαφόρων θρησκευτικῶν βιβλίων πρὸς πρόληψιν διαδόσεως δογματικῶν καὶ ἄλλων πλανῶν θιγομένων τὴν ἐκκλησιαστικὴν εὐταξίαν καὶ πειθαρχίαν.

—Ἐξ ἀποφάσεως τῆς Ἱ. Συνόδου οἱ ἐκ τῶν νέων σερβικῶν χωρῶν συνδεδεμένοι διὰ γάμου πολιτικοῦ ὁρθόδοξοι σέρβοι ὀφείλουσι νὰ τελέσωσιν ἐκκλησιαστικὸν γάμον ἐπὶ ποινητῇ ἀποκλεισμοῦ ἀπὸ τῆς θείας Μεταλήψεως καὶ στερήσεως τῆς ἐκκλησιαστικῆς νεκροσίου ἀκολουθίας καὶ ταφῆς. Ἐπ' ἴσης ἀπηγορεύθη ἡ ὀνομασία τῶν βρεφῶν κατὰ τὸ βάπτισμα δι' ὀνομάτων μὴ περιλαμβανομένων εἰς τὸ ἱγολόγιον καὶ ἀσυνήθων εἰς τὴν σερβικὴν ἐκκλησίαν, ἢ κατὰ τὰς εἰς μόνος ἐκδρομὰς διανυκτερεύσεις ἐκδρομῶν ἐν αὐταῖς. δὲν ἀναγνωρίζονται δὲ οἱ μὴ ἐν τῇ σερβικῇ ἐκκλησίᾳ τελεσθέντες μεικτοὶ (μεταξὺ ὁρθοδόξων καὶ ἑτεροδόξων) γάμοι.

ΕΚΚΛΗΣΙΑ ΡΟΥΜΑΝΙΑΣ

Πρὸς λύσιν τοῦ ἀνεκαθεν ἐπασχολούντος τὸν ρουμανικὸν κλῆρον ζητήματος τῆς οἰκονομικῆς αὐτοῦ ἐνισχύσεως συνεκροτήθη συνέδριον τῶν ἱερέων, ὑποστηρικθέντων ἐνεργῶς ὑπὸ τε τῆς κοινῆς γνώμης καὶ ἐκ τῶν πολιτικῶν κύκλων. Ἐντεῦθεν ἡ ρουμανικὴ κυβέρνησις ἀπεφά-

σεις να υποβάλει εις την βουλήν νομοσχέδιον εξισούν από επώμας μισθοδοτικῆς τοὺς ἱερεῖς πρὸς τοὺς δημοσίουσ ὑπαλλήλους, προβλέπει δὲ πρὸς τοῦτο πίστωσιν ἐκ 30 ἐκατ. λέι.

ΕΚΚΛΗΣΙΑ ΛΑΤΒΙΑΣ

Καθ' ἃ ἀναγράφει ἡ «Ὁρθοδοξία» Κοιν) πόλεως ἐν ταῖς περὶ τῆς ἐν Ρίγα Λατβίας τελέσεως τῆς χειροτονίας τοῦ νέου Μητροπολίτου Λόγουσινοῦ Πέτεροσιν πληροφορίας, αὕτη ἐτελέσθη κατὰ τὸ τυπικὸν τῆς Ἐκκλησίας Κοιν) πόλεως μεταφρασθὲν εἰς λατβιακὴν καὶ ρωσικὴν γλῶσσαν. Ἡ λατβιακὴ κυβέρνησις, ἐπὶ τῇ διὰ τῆς χειροτονίας ταύτης αἰσίᾳ διευθετήσῃ τῶν κατὰ τὴν ἐν τῇ χώρᾳ Ὁρθόδοξον Ἐκκλησίαν, εἰς ἐνδειξιν εὐγνωμοσύνης πρὸς τὴν Μεγ. Ἐκκλησίαν ἐταρασημοφόρησε τὴν Α. Θ. Π. τὸν Οἶκουμ. Πατριάρχην καὶ τὸν πατριαρχικὸν Ἐξάρχον Σεβ. Μητροπ. Θυατείρων Γερμανόν, ὡς καὶ τοὺς μετασχόντας τῆς χειροτονίας Μητροπολίτας τοῦ Οἴκουμ. Θρόνου Πριγκιπωνήσων καὶ Εἰρηνοπόλεως.

ΡΩΜΑΪΚΗ ΕΚΚΛΗΣΙΑ

Ἡ Α. Α. ὁ Πάπας Ρώμη) ὁμιλῶν ἐσχάτως πρὸς τοὺς παρουσιασθέντας εἰς αὐτὸν ἄβυσσινού; μισσιοναρίους ἐπὶ τῇ εἰς Ἄβυσσην ἀποστολῇ των, ἐξέφρασε τὴν μεγάλην του ἰκανοποίησιν ἐκ τοῦ ὑπὸ τοῦ στρατάρχου Βαδολιῖο ἐκδοθέντος διαγγέλματος περὶ καταργήσεως τῆς δουλείας ἐν Ἀβυσσηνίᾳ. «Ἡ ἀνοχὴ τῆς δουλείας ἐπὶ τόσα ἔτη—εἶπεν ὁ Πάπας—ἦτο μία τῶν μεγαλύτερων κηλίδων τῆς ἀνθρωπότητος, καὶ ὀφείλομεν νὰ χαιρετίσωμεν τὴν πρόξιν τῆς Ἰταλίας θεοουσίης τέραμα εἰς ἐν τῶν μεγίστων κακῶν, ἅτινα ἐκράτουν τοὺς ἄβυσσηνοὺς εἰς σχεδὸν βάρβαρον κατάστασιν. Τώρα ἐπιστρέφετε εἰς τὴν χώραν σας πρὸς κήρυξιν τοῦ Εὐαγγελίου τοῦ Χριστοῦ ἰσάκις πρὸς πάντας τοὺς ἀνθρώπους καὶ τῆς ἐλευθερίας ἀπὸ τῆς δουλείας».

—Ἐν Granville τῆς Νέας Ὑόρκης ἐξεδόθη ἐκ' ἐσχάτων νέον καθολικὸν περιοδικὸν φέρον τὸν τίτλον «Cinyston» καὶ ἀφιερωμένον εἰς τὴν ζωὴν τῶν προσκυμμένων τῷ ρωμαϊκῷ δόγματι τοῦ ἀνατολικοῦ ρυθμοῦ, ἧτοι τῶν οὐνιτῶν τῆς Ἀμερικῆς, τῶν τηρούντων τὴν μητρικὴν των γλῶσσαν, τὰ ἦθη αὐτῶν καὶ τὰ ἔθιμα τὰ θρησκευτικὰ.

ΙΟΥΔΑΪΣΜΟΣ

Κατὰ νεώτατα στατιστικὰ δεδομένα οἱ ἐν ὄλῳ τῷ κόσμῳ ἔβραιοι ἀριθμοῦνται εἰς 16,210,000. Ἐκ τούτων 10,000,000 ζῶσιν ἐν Εὐρώπῃ, 5,000,000 ἐν Ἀμερικῇ, 800,000 ἐν Ἀφρικῇ καὶ 30,000 ἐν Αὐστραλίᾳ. Κατὰ κράτη κατανέμονται ὡς ἐξῆς: Ἠνωμένα Πολιτεῖα 4,450,000, Πολωνία 3,150,000, Σοβιετικὴ Ρωσία 3,080,000. Μῶνις τοῦ ἀριθμοῦ των παρατηρεῖται ἐν Γερμανίᾳ, Αὐστρίᾳ, Οὐγγαρίᾳ, Ἰταλίᾳ, Ἑλβετίᾳ καὶ Τουρκίᾳ.

—Ὁ αἰδ. Bonsirven ἐν ἄρθρῳ ἐν ταῖς «Etudes»—καθολικῷ περιοδικῷ—γράφει περὶ τῶν προσερχομένων εἰς τὸν Χριστιανισμὸν ἔβραίων λέγει, ὅτι κατ' ἔτος γίνονται δεκτοὶ εἰς τὸν καθολικισμὸν περὶ τοὺς 1700 ἔβραιοι, ἧτοι εἰς ἐπὶ δεκαεσχολίων, καὶ ὅτι, ἐν γένει, εἶνε παρατηρημένον ὅτι τοιαύτη πρὸς τὴν χριστιανικὴν Ἐκκλησίαν κίνησις ἔβραίων σημειοῦται κατὰ τὰς περιόδους πολιτικῶν ἀνωμαλιῶν. Οὕτω ἀναφέρεται ὅτι τῷ 1917 προσῆλθον εἰς τὸν Χριστιανισμὸν 432 άτομα, ἐνῶ τὸ 1919, ὅτε εἶχε σημειωθῆ ζοηρά τις ἀντισημιτικὴ κίνησις ἐν Γαλλίᾳ, ὁ ἀριθμὸς ἀνήλθεν εἰς 4,225. Τῷ 1920 προσῆλθον μόνον 243, ἀλλ' ἀπὸ τοῦ 1924 παρατηροῦνται σημαντικὴ ἀξίσις. Ἐν Αὐστρίᾳ μεταξὺ τοῦ 1910 καὶ τοῦ 1934 τὸν Χριστιανισμὸν ἠπάσθησαν 5,355 ἔβραιοι. Ἐν Γαλλίᾳ ἡ ἀναλογία εἶνε εἰς ἐπὶ τρισχιλίους. Κατὰ τὰ πέντε τελευταῖα ἔτη ἐν μόνοις τοῖς Παρισίοις ὁ μέσος ἀριθμὸς ὑπῆρξε 300.

ΝΕΑ ΒΙΒΛΙΑ

Δημητρίου Π. Πασχάλη, Τέσσαρες μητροπολίται Ξάνθης καὶ Περιθεωρίων (ἄνδρῶν τὴν πατρίδα). Ἀνατύπ. ἐκ τῶν «Θρακικῶν». Ἀθήναι, τύποις Ἰω. Ἀλευροπούλου, 1936.

Βασιλείου Κ. Ἐξάρχου, Περὶ τὴν ἱστορίαν τῶν Βιβλικῶν ἀναγνωσμάτων. Τὰ προβλήματα καὶ αἱ δυσχέραι

τῆς ἀρεῦνης τῶν ἐν τῇ δημοσίᾳ λατρείᾳ Βιβλικῶν ἀναγνωσμάτων. (Ἀνατύπ. ἐκ τῆς «Θεολογίας»). Ἀθήναι, «Φοίνιξ» 1936.

«Ὁ Πιστὸς Ἐργάτης».—Ἀπό τινοσ ἦρξατο ἐκδιδομένον ὑπὸ τὸν τίτλον τοῦτον μικρὸν ἐβδομαδιαῖον περιοδικὸν ὑπὸ τοῦ ἴδρυτοῦ καὶ διευθυντοῦ τοῦ Κατηχ. σχολείου Ἁγ. Ἀναργύρων Ἀττικῆς κ Π. Μανωλέση, ἐργάτου-κατηχητοῦ, διανερόμενον δωρεάν εἰς τοὺς ἐργάτας καὶ τοὺς μαθητάς του. Ἐάν κρινῆ τις ἐκ τῶν πρώτων ἀριθμῶν τοῦ φύλλου, μόνον ἐπαίνους ἔχει διὰ τὸν φιλότιμον ἐκδότην του καὶ εὐχὰς ὅπως τὸ φύλλον τοῦτο ἀποβῆ ὄργανον τῆς ἐργατικῆς τάξεως, μεγάλην ἀνάγκην ἐχούσης ὁδηγοῦ καὶ διδασκαλίας.

— Π Α Ρ Α Ρ Τ Η Μ Α —

ΠΡΟΚΗΡΥΞΕΙΣ ΕΚΛΟΓΗΣ ΙΕΡΕΩΝ

Ἱ. Μητρόπολις Φθιώτιδος

Χρηνοῦσις: τῆς θέσεως τακτικοῦ ἐφημερίου τῆς ἐνορίας Κομμαριτίου προσκαλεῖ καὶ πάλιν τοὺς βουλομένους νὰ καταλάβωσι τὴν θέσιν ταύτην καὶ ἔχοντας τὰ ὑπὸ τοῦ ἄρθρου 82 τοῦ νόμου 5439 προβλεπόμενα προσόντα, ὅπως ἐντὸς δέκα ἡμερῶν ἀπὸ τῆς δημοσιεύσεως τῆς παρούσης ὑποβάλλωσιν εἰς τὰ γραφεῖα τῆς ἰ. μητροπόλεως τὰ ὑπὸ τοῦ ἄρθρου 83 τοῦ αὐτοῦ νόμου ὀριζόμενα πιστοποιητικὰ. Ἐν Λαμίᾳ τῇ 9 Μαΐου 1936. † Ὁ Φθιώτιδος Ἀμβρόσιος.

Χρηνοῦσις τῆς θέσεως τακτικοῦ ἐφημερίου τῆς ἐνορίας Λιδικῆς προσκαλοῦμεν τοὺς βουλομένους νὰ καταλάβωσι τὴν θέσιν ταύτην καὶ ἔχοντες τὰ ὑπὸ τοῦ ἄρθρου 82 τοῦ νόμου 5439 περὶ ἐνορ. ναῶν ὀριζόμενα προσόντα, ὅπως ἐντὸς δέκα ἡμερῶν ἀπὸ τῆς δημοσιεύσεως τῆς παρούσης ὑποβάλλωσιν εἰς τὰ γραφεῖα τῆς ἰ. μητροπόλεως τὰ ὑπὸ τοῦ ἄρθρου 83 τοῦ αὐτοῦ νόμου ὀριζόμενα πιστοποιητικὰ. Ἐν Λαμίᾳ τῇ 13 Μαΐου 1936 † Ὁ Φθιώτιδος Ἀμβρόσιος.

Ἱ. Μητρόπολις Θηβῶν καὶ Λεβαδείας

Προκειμένου νὰ πληρωθῶσι δι' ἐκλογῆς αἱ θέσεις κανονικῶν ἐφημερίων τῶν ἐνοριῶν 1) Ἀκραϊωνίου (Καρδίτσας), 2) Ταχίου Θηβῶν, 3) Μπαλταίων, 4) ἁγίου Ἀθανασίου Βλαχῶν, 5) Λουτουφί, 6) Κλειδίου, 7) Τανάγρας, 8) Οἰνοφύτων, 9) Θουρίου, 10) Βελῆ καὶ 11) Προφ. Ἡλιοῦ Δαυλείας, καλοῦμεν τοὺς βουλομένους νὰ καταλάβωσι τὰς θέσεις ταύτας ὅπως ὑπ ἄλλωσιν ἡμῖν ἐντὸς μηνὸς ἀπὸ τῆς δημοσιεύσεως τῆς παρούσης τὰ κατὰ τὸ ἄρθρον 83 τοῦ δις κωδικοποιηθέντος νόμου 5439 τὰ ἀπαιτούμενα πιστοποιητικὰ διὰ τὰ νόμιμα καὶ κανονικὰ προσόντα αὐτῶν. Ἐν Λεβαδίᾳ τῇ 14 Μαΐου 1936.

† Ὁ Θηβῶν καὶ Λεβαδείας Συνέσιος.

Ἱ. Μητρόπολις Χίου.

Ἐχοντας ὑπ' ὄψει, ὅτι ἀπὸ πολλοῦ ἐκνεώθησαν αἱ ὀργανικαὶ θέσεις ἐφημερίων τῶν ἱερῶν ναῶν ἁγίου Δημητρίου τῆς κοινότητος Ἀρμιολίων καὶ ἁγίας Μαρτῶνης τῆς κοινότητος Καταβάσεως, καλοῦμεν τοὺς ἔχοντας τὰ ὑπὸ τοῦ ἄρθρου 83 τοῦ νόμου 5439 ἀπαιτούμενα προσόντα καὶ βουλομένους νὰ θέσωσιν ὑποψηφιότητα διὰ τὰς ὡς ἄνω ἐφημεριακάς θέσεις ὅπως ἐντὸς μηνὸς ἀπὸ τῆς δημοσιεύσεως τοῦ παρόντος ὑποβάλλωσιν ἡμῖν ἅπαντα τὰ ὑπὸ τοῦ ἄρθρου 83 τοῦ νόμου 5439 ὀριζόμενα δικαιολογητικὰ ἔγγραφα. Ἐν Χίῳ τῇ 19 Μαΐου 1936. † Ὁ Χίου Ἰωακείμ.

Ἱ. Μητρόπολις Δημητριάδος

Κενωθείσης τῆς θέσεως τοῦ τακτικοῦ ἐφημερίου τοῦ ἐν Ἁγρῷ ἱεροῦ ναοῦ ἁγίου Γεωργίου, καλοῦμεν τοὺς βουλομένους νὰ καταλάβωσι ταύτην καὶ ἔχοντας τὰ ὑπὸ τοῦ νόμου 5439 ἄρθρ 82 παράγρ. 3 ὀριζόμενα προσόντα, ὅπως ἐντὸς 20 ἡμερῶν ἀπὸ τῆς δημοσιεύσεως τῆς παρούσης ὑποβάλλωσιν εἰς τὰ γραφεῖα τῆς ἱερᾶς μητροπόλεως τὰ ὑπὸ τοῦ ἄρθρ. 83 τοῦ ἐπιρημένου νόμου ὀριζόμενα πιστοποιητικὰ. Ἐν Βάλῳ τῇ 18 Μαΐου 1936. † Ὁ Δημητριάδος Ἰωακείμ.

Τύποις «Φοίνικος» Λεοννάτου 4, Ἀθῆναι.—Τηλ. 28-873